

DRAUGAS

LITHUANIAN WORLD-WIDE NEWS

KETVIRTADIENIS – THURSDAY, GRUODŽIO – DECEMBER 1, 2016 • Vol. CVII Nr. 142 Kaina 1.50 dol.

PERIODICALS

NEWSPAPER - DO NOT DELAY - Date Mailed 11-30-16

Naujojo LR Seimo nariai: Žygimantas Pavilionis, Gediminas Kirkilas, Mindaugas Puidokas, Emanuelis Zingeris.

Seimo narių delegacija atvyksta į JAV

Gruodžio 3–7 dienomis pirmą kartą po JAV prezidento rinkimų visų trijų Baltijos šalių parlamentarai organizuoja išvyką į Jungtines Amerikos Valstijas.

Seimo narių grupės kelionės tikslas – išsiaiškinti, kokia bus JAV pozicija prisiekus naujai išrinktam Prezidentui Donald Trump, pradėjus dirbti jo vyriausybei bei administracijai. Bus bandoma susitikti su artimesniais D. Trump Kongreso nariais, senatoriais, su perimančiais naujus postus pareigūnais. Taip pat numatyti susitikimai su senais Baltijos šalių draugais aukščiausiuose šalies valdžios sluoksniuose: senatoriumi John McCain, „Baltijos grupe“ ir jos vadovu John Shimkus, oficialiais Užsienio reikalų komiteto atstovais, saugumo komitetų vadovais, senatoriais Mitch McConnell, Bob Corker, Ed Royce ir kitais įtakingais asmenimis.

Lietuvos Seimo delegacijos pagrindą sudaro Užsienio reikalų komiteto nariai Žygimantas Pavilionis, Emanuelis Zingeris, ir Mindaugas Puidokas, Seimo vicepirmininkas Gediminas Kirkilas bei Nacionalinio saugumo ir gynybos komiteto narė Rasa Juknevičienė, kuri, beje, tapo NATO parlamentinės asamblėjos viceprezidentė.

– 15 psl.

Rasa Juknevičienė

ŠIAME NUMERYJE:

Rochesterio lietuviai sulaukė brangių svečių – 4 psl

„Juodoji gulbė“ – prabangi ir naujoviška – 8 psl.

DRAUGAS
Mano laikraštis nuolatinis, patikimas, mus rišantis.

L. Linkevičius per BBC:

Rusija mulkina patiklį Europą

Lietuvos užsienio reikalų ministras Linas Linkevičius davė interviu britų nacionalinio transliuotojo laidai „Hard-talk“. „Rusija plauna smegenis visai Europai“, – pokalbio metu pabrėžė ministras.

„Dabar nereikia naudoti artilerijos, dabar galima užsiimti smegenų plovimu“, – sakė L. Linkevičius.

Pasak L. Linkevičiaus, tokie metodai buvo naudojami ir prieš aneksuojant Krymą, nes tai yra galingas ginklas. O smegenų plovimas, kaip sakė ministras, vyksta ir Jungtinėje Karalystėje, ir Prancūzijoje, ir bet kurioje Europos šalyje.

Kaip to įrodymą L. Linkevičius paminėjo Europos negalėjimą atlikti kai kurių veiksmų ar išsakyti aštresnių minčių, nes tuo esą gali provokuoti Rusiją.

„Nieko nedarymas yra provokacija“, – pabrėžė L. Linkevičius.

Kalbėdamas apie Rusijos teiginius, jog ši pasieniuose karinę techniką perkelia tik norėdama apsaugoti nuo agresyvios NATO plėtros, L. Linkevičius tikino: Rusija sėk-

Užsienio reikalų ministras Linas Linkevičius.

Scanpix nuotr.

mingai naudoja propagandą, apversdama situaciją.

„Tai puikus jų propagandos triukas, kurį jie nuolat naudoja. Jie yra gabūs apversti situaciją, apkaltinti kitus tuo, ką jie patys daro. Tai gan gerai veikia“, – teigė ministras.

Jis atkreipė dėmesį, kad Rusija NATO pasienyje pastaruoju metu turi daugiau karių ir daug dažniau organizuoja karines pratybas.

– 7 psl.

Tas, kuris padėjo bent vienam vieninteliam žmogui, suvokė gyvenimo prasmę – Stefan Zweig

Visi žinome posakį, jog, vadovaujantis protu, Rusijos neįmanoma suvokti. Taip, diktatorių, sukčių, saugumiečių ir karo nusikaltėlių valdomos šalies elgesį perprasti keblu.

Bet juk ši nieko gero nežadanti sentencija tinka ir demokratinėms šalims. Pavyzdžiui, kaip suprasti JAV, kuri išleido milijonus dolerių, kol išsirinko Prezidentą, bet iki šiol nežino, kokių priešrinkiminės kampanijos metu duotų pažadų jis laikysis, o kokius atmes kaip nereikalingus?

O kaip, sakykit, perprasti Prancūziją, kuri taip pat apimta rinkimų karštinės – ieško geriausio kandidato į Prezidento postą? Pagirtina, kad prancūzai ieško geriausiojo. Bet prancūziškas rinkimines batalijas komentuojantys politikos apžvalgininkai apgailestauja: „Ir vis dėlto mes nežinome, ar išrinktasis asmuo laikysis priešrinkiminės kampanijos metu duotų įsipareigojimų“. Kaip galima nežinoti pačio svarbiausio dalyko? Jei tikrai prancūzų rinkėjai neturi garantijų, kad, tapęs šalies vadovu, žmogus iš esmės nepakeis nuostatų, tai Prancūzijai tikriausiai dar anksti vadintis demokratine, civilizuota šalimi.

Lietuvos taip pat nepriskirsi prie valstybių, kurios vadovautųsi sveiku protu. Mūsų statistika sako, kad Lietuvą paliko trečdalis piliečių. Lietuvoje mūsų teliko vos du milijonai. Bet ar mums skauda, kad mes taip sparčiai nykstame? Ar mes visi, įskaitant ir visas valdžias, bent piršelį pajudiname, kad atitolintume lietuvių tautos išnykimą?

Štai politologas Kęstutis Girknius spaudoje (delfi.lt) visai neseniai pareiškė, kad Rusijos karinė agresija prieš Lietuvą lygi nuliui. Žodžiu, pavojaus – jokio arba jis minimalus. Kaip suprasti, ko siekia politologas, dalindamas tokias prognozes? Jam labai svarbu bet kokia kaina išsiskirti, priešgyniauti? Bet juk mes visi šiandien privalėtume matyti Rusijos keliamus pavojus. Europoje jau ir taip daug idiotų bei niekšų, nematančių Rusijos agresyvumo. Kas nutiks, jei dar patys liausimės matyti Rusijos nusikaltimus?

Šių eilučių autoriui priimtinesnė politinėmis temomis rašančio Arkadijaus Vinokuro (alfa.lt) pastaba: „Reikia būti kvailiu arba išdaviku, kad nematytum Rusijos režimo keliamos grėsmės pasaulio taikai“.

Taip pat įsimintini Lietuvos užsienio reikalų ministro Lino Linkevičiaus BBC laidoje „Hard Talk“ išdėstyti nuogastavimai, jog Baltijos šalims ypač pavojingas laikotarpis, kai JAV prezidentas Barack Obama trauksis iš posto, o naujasis dar nebus ištaręs Prezidento priesaikos žodžių. Bet net ir po to Lietuva nėra absoliučiai saugi, nes, ministro L. Linkevičiaus žodžiais tariant, „Rusija sėkmingai plau-na Europai smegenis“.

Įsidėmėtinas ir į pensiją išėjusio amerikiečių generolo Jack Keane pareiškimas, kad „Vladimiras Putinas artimiausiu metu gali bandyt įsiveržti į Baltijos šalis“. Keturių žvaigždučių generolo žodžius, esą V. Putinas norėtų mesti iššūkį Donald Trump, tikrindamas Amerikos nusiteikimą laikytis sąjungininkams duotų įsipareigojimų, citavo daugelis lietuviškųjų žiniasklaidos priemonių.

Taip pat svarbi žinomo britų eksperto Edward Lucas išdėstyta nuomonė (BNS), kad dabar „Europos saugumo padėtis – pavojingiausia nuo 9-ojo dešimtmečio pradžios“. Tas pavojus stiprėja dar ir dėl to, kad Didžiojoje Britanijoje jau pasigirsta abejonių, ar verta Estijoje dislokuoti gausius britų dalinius, nes, matot, toks žingsnis erzins Rusiją. E. Lucas teisingai pastebi: „mąstymas, esą negalima per daug provokuoti Rusijos, – pragaištingas“. Jis trukdo ruoštiis gynybai.

Lietuvai vertėtų smulkiau išmanyti ir Kali-

Kas tu esi, jei neįžvelgi Rusijos keliamos grėsmės?

GINTARAS VISOCKAS

ningrado srities realijas. Ar suvokiame, kaip gausiai militarizuotas šis Rusijos anklavas? Rusų kariaunos ten – kaip skruzdėlių milžiniškame skruzdėlyne. Iš viso – apie 225 tūkst. rusų karių. Pridėkime branduolinių galvutes galinčias nešti „Iskander“ raketas, naujausias zenitines raketų sistemas S-400 „Triumph“, Baltijos jūroje patruliuojančius rusų karo laivus su moderniais, galingais raketų kompleksais „Bastion“, – ir turėsime tikrąjį vaizdą.

Bet įtartiniausia, kad į šią sritį nuolat permeta mi desantininkų daliniai, ir tada buvusioje Mažojoje Lietuvoje pradedamos pratybos, kurių tikslas – neleisti NATO pajėgoms ateiti į pagalbą užpultoms Lietuvai, Latvijai ir Estijai. Per pastaruosius trejetą metų rusai buvusioje Mažojoje Lietuvoje surengė dešimt tokio pobūdžio pratybų.

Politologo Kęstučio Girkniaus šalininkams nepakenktų žinoti ir apie Rusijos karių invaziją Baltarusijon. Kol kas – taikiai. Ir vis tik kokiais sumetimais vadovaujasi Kremlius, šioje kaimyninėje šalyje ženkliai didindamas karinių krovinių srautus? Lyginant su 2015-aisiais, tie srautai padidėjo 33 kartus. Lyginant su 2016-aisiais – net 83. Internetinio leidinio Apostrophe.ue žurnalistas Andrejus Santarovičius retoriškai klausia, kam Vladimirui Putinui prireikė į Baltarusiją siųsti tokią skaitlingą savo armadą? Teisingi atsakymai tik keli: arba ruošiasi iš Baltarusijos pu-

sės pulti Ukrainą, arba Kremliaus planuose numatyta Baltarusijos teritoriją panaudoti puolant Lietuvą. Arba abu variantai – tuo pačiu metu.

Mums mažai žinomo leidinio žurnalistas dar primena, kad Baltarusijos prezidentas Aleksandras Lukašenka jau neturi galimybių rimtai priešintis šioms Kremliaus užmačioms. Baltarusijoje daugumą jau sudaro ne baltarusių, o rusų kariai. 2017-ųjų rugsėjo mėnesį Rusija pla-

nuoja Baltarusijos teritorijoje surengti milžiniškas karines pratybas „Vakarai – 2017“. Jei ginkluotė geležinkeliais ir lėktuvais į Baltarusiją gabenama būtent šioms reikmėms, – pusė bėdos. Bet ar turime garantijų, kad puolamojo pobūdžio pratybos netaps tikra invazija?

Juolab kad į viešumą jau praspūdavo užuominų, esą Kremlius zondoja baltarusių nuotaikas prisijungti Lietuvą. Pastarąjį dešimtmetį baltarusiams buvo į galvas kryptingai kalama, kad Lietuvos Didžioji Kunigaikštystė buvusi baltarusiška, kad Vytautas Didysis – baltarusis, o Vilnius – baltarusiškas miestas. Šis ilgokai puoselėtas ir iki šiol tebepuoselėjimas mitas Kremliui gali praversti raginant Minską susigražinti „savo istorines žemes“.

Dar nekenktų įsidėmėti buvusio KGB karininko, šiuo metu Amerikoje gyvenančio ir ekonomikos ekspertu dirbančio Jurijaus Šveco ukrainietiškam leidiniui gordonua.com išguldytą išvargą, jog Kremlių sutramdyti įmanoma tik jėga. Jokie įtikinėjimai, jokios derybos, jokie dvišaliai susitikimai, jokie skambučiai neprivers atsitraukti V. Putino, kol jam nebus parodytas tvirtas kumštis. Pasak buvusio KGB karininko, Kremlius gerbia tik jėgą. V. Putinas iškart apsiramins supratęs, kad „gaus į dantis vos tik užsi-mojęs“.

LAIŠKAI

Gerbiamieji,

Perskaitęs Algio Vaškevičiaus straipsnį („Iš Bostono į Lietuvą...“, 2016 m. spalio 27 d.) noriu pasidalinti savo prisiminimu apie p. Eleną Petrauskienę ir jos dukrą Aušrą. Mūsų šeima gyveno Fellbacho DP stovykloje, tai mažas miestelis į šiaurę nuo Stuttgarto. Čia vokiečiai buvo iškelti iš privačių namų ir tuose namuose buvo apgyvendinti lietuviai pabėgėliai. Vieną šiltą vasaros dieną mūsų namelio kieme susirinko kaimynai, atėjo ir p. Petrauskienė su vyresniąja dukra. Neatsimenu visų detalių apie ką buvo kalbama, bet gerai prisimenu, kad buvo kalbama apie jų sugrįžimą į Lietuvą.

Pagarbiai

Kęstutis Bileris
Richmond Hill, NY

Gerbiamieji,

Noriu atitaisyti klaidą, kuri įsivėlė į vieną straipsnį, neseniai pasirodžiusį „Drauge“. Š. m. lapkričio 8 dienos laidoje aprašomas Prezidento Valdo Adamkaus 90-tojo gimtadienio minėjimas Vytauto Didžiojo universitete. Minėjimo metu Prezidentui buvo įteiktas didžiulis jo portretas (portreto nuotrauka išspausdinta 7 psl.). Tą portretą nutapė dailininkas Paulius Juška. Straipsnyje du kartus klaidingai buvo parašyta, kad portretą nutapė Aleksandras Vozbinas.

Paulius Juška yra jaunas, talentingas dailininkas, kuris pasižymi kruopščiu, realistišku menu. Jis, beje, yra nutapęs ir popiežiaus Jono Pauliaus II portretą, kuris dabar kabo Kauno arkikatedroje bazilikoje. Palyginus popiežiaus Jono Pauliaus II portretą su Prezidento Adamkaus portretu, akivaizdu, kad tai to paties menininko, būtent Pauliaus Juškos, darbai. Kadangi Paulius Juška yra mano giminaitis, norėčiau, kad jo darbas nebūtų prisikirtas kitam menininkui.

Su pagarba

Rimas Černius
La Grange Park, IL

Laiškų ir nuomonių kalbos
stiliaus redakcija netaiso

Remkime DRAUGO FONDĄ

Nuo 1992 metų Draugo fondas padeda išlaikyti mūsų lietuvišką, katalikišką „Draugo“ laikraštį.

Prisiminkite Draugo fondą savo testamente. Keletas stambesnių palikimų užtikrins „Draugo“ laikraščio gyvavimą daugelį metų!

Draugo fondas
4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629

DRAUGAS

(USPS-161000)

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE NEWSPAPER

Published on Tuesday, Thursday and Saturday
except legal Holidays, Jan. 2nd, and Dec. 26th by
the Lithuanian Catholic Press Society,
4545 W. 63rd Str., Chicago, IL 60629-5532.
Tel.: 773-585-9500. Fax.: 773-585-8284
Periodical class postage paid at Chicago, IL
and additional mailing offices.
Subscription Rates: \$150.00.

GARBĖS PRENUMERATA \$250.00

JAV – metams \$150.00 • 1/2 metų \$80.00 • 3 mėn. \$57.00

Pirma klase: kasdien – \$340.00 • visos savaitės \$240.00

Kanadoje (USD): – metams \$390.00 • 1/2 metų \$210.00 • 3 mėn. \$110.00

Užsakant į Lietuvą ir kitas užsienio šalis oro paštu – metams \$615.00 • 1/2 metų \$315.00

Į Lietuvą reguliariu paštu – metams \$120.00 • 1/2 metų \$66.00

TIK ŠEŠTADIENIO LAIDA

JAV – metams \$95.00 • 1/2 metų \$70.00 • 3 mėn. \$48.00

Kanadoje (USD): – metams \$150.00 • 1/2 metų \$120.00 • 3 mėn. \$75.00

Užsakant į Lietuvą ir kitas užsienio šalis: oro paštu – metams \$220.00 • 1/2 metų \$120.00
Į Lietuvą reguliariu paštu – metams \$70.00

Mažindami pašto išlaidas, pakvitavimų už prenumeratą nesiuočiame.

„Draugo“ prenumerata yra mokama iš anksto.

Administracija dirba kasdien, nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nedirba.
Redakcija dirba kasdien, nuo 7:00 iki 3:00, šeštadieniais nedirba.

Vyriausioji redaktorė –
Ramunė Lapas
vyr.redaktore@gmail.com

Techninis redaktorius –
Jonas Kuprys

Korektorė –
Dalia Sokienė

Administracija –
skelbimai@draugas.org
administracija@draugas.org

Reklama – Audronė Kižytė,
audreykizys@gmail.com, 630-805-1404

Už skelbimų turinį ir kalbą neatsakome.
Nepanaudotų straipsnių nesaugojame.

ADVENTAS – tylus ir paslaptingas laukimas

Advento istorija

Žodis „adventas“ yra kilęs iš lotyniško termino „artėjantis, būsimas“ bei siejamas su dviem Jėzaus Kristaus atėjimais (atitinkamai Gelbėtojo ir Teisėjo). Pirmasis Advento paminėjimas pasirodo Leridos sinodo (524 m. po Kristaus) raštuose.

Apytikrė Advento pradžia – šv. Andriejaus diena (lapkričio 30-oji). Jis prasideda nuo šiai dienai artimiausio sekmadienio ir visada baigiasi gruodžio 25-ąją, per Kalėdas. Tamsusis prieškalėdinis laikotarpis – žmonių fizinio bei dvasinio apsisvalymo, stebuklingos ramybės ir taikos metas. Seniau per Adventą žmonės pasninkaudavo (nevalgydavo nieko pienoško ir mėsiško) net tris kartus per savaitę (trečiadienį, penktadienį ir sekmadienį), dabar – tik penktadienį.

Iš krikščionybės istorijos žinoma, kad Adventas ne visada buvo toks, koks dabar. Iki IV a. vidurio jis truko 7 savaites – tiek, kiek dabartinė Gavėnia. Iki tol Advento pabaiga laikyta sausio 6-oji, dabartinė Trijų karalių šventė. 354 m. Bažnyčia galutinai nustatė Kalėdas, kaip Kristaus gimimo dieną, švęsti gruodžio 25-ąją.

Vakarų kultūros šalyse keturios Advento savaitės yra švenčiamos nupynus Advento vainiką ir papuošus jį keturiomis žvakėmis. Apvalūs vainikai, pinami iš visžalių augalų, simbolizuoja amžiną gyvenimą ir beribę Dievo meilės prigimtį. Trys žvakės paprastai yra violetinės arba mėlynos, o ketvirtoji – rausva arba rožinė.

Kiekvieną laikotarpio sekmadienį uždegama žvakė. Rausva žvakė uždegama trečiąjį sekmadienį, kuris yra laikomas šventiškesniu nei kiti. Kalėdų dieną vainiko viduryje arba vietoje vainiko uždegama penktoji žvakė (žinoma kaip „Kristaus žvakė“, paprastai baltos spalvos).

Yra daug būdų švęsti Adventą. Anglijos istorijoje vargingos moterys nešiodavo „Advento stabukus“ – dvi lėlytes, aprengtas Kristumi ir Mergele Marija. Jeigu parodydavo šias lėles praeiviams, moterims duodavo šiek tiek pinigų ar kokių nors niekucių. Buvo sakoma, kad jeigu nepaaukosi, persekios nesėkmės.

Normandijoje, Prancūzijos regione, vaikai iki 12 metų buvo siunčiami į ūkininkų laukus, nešini deglais. Jie padegdavo šiaudus ir taip išvarydavo kenkėjus. Italijoje buvo laikomasi tradicijos, kad paskutinę Advento laikotarpio dieną į Romą išengdavo dūdmaišininkai. Jie grodavo priešais Palaimintos Mergelės šventyklas, kai tuo tarpu piemenys pūsdavo dūdeles prie ėdžių, taip pagerbdami Mesiiaus atėjimą.

Vokietijoje Advento laikotarpiu moterys nuo seno ruošiasi Kalėdų šventei – po visų darbų susirenka vakaroti ir kepa gardžiai kvepiančius sausainius bei meduolius, kurie gali ilgai išsilaikyti.

Gruodis – vardas tryliktojo mėnesio, kuris kitados buvo pridedamas keliamaisiais metais, derinant Saulės ir Mėnulio ciklus. Senovėje gruodis vadinintas „siekiu“.

Mistiškas laikas

Pasak etnologės Nijolės Marcinkevičienės, papročiai, tikėjimai ir spėjimai rodo, kad liaudies kalendoriuje Adventas buvo mistiškas laikas. Senovėje greičiausiai tai buvęs rimties, saulės gesimo laikas ir ūkinių metų pabaiga. Šiuo laikotarpiu ypač svarbūs tampa du poliai: vėlių suaktyvėjimas, mirusiųjų pagerbimas ir jaunimo, ypač merginų, noras nuspėti savo gyvenimišką ateitį.

Su Adventu prasideda pasninkas – laikas, kai atsisakoma mėsiskų ir pienoškų valgių, susilaikoma nuo pasilinksminimų ir kitų pramogų. Tautosaka leidžia spėti, kad ir mūsų protėviams (iki krikščionybės) buvo būdingas ritualinis susilaikymas. Šis laikotarpis galėjo prasidėti spalio pabaigoje ar lapkričio pradžioje tuoj po Ilgių (Vėlinių). Anksčiau tikėta, kad Adventas yra paslaptingas, mistiškas laikas, kai ano pasaulio dvasios bando kištis į žmonių gyvenimą. Tamsiuoju metu aplink esą slankioja dvasios, kurios taikosi pakenkti žmonėms ir jų darbams, žiemkenčių pasėliams, gyvuliams.

Keturios savaitės – keturios žvakės.

To meto tautosakoje ir etnografiniuose aprašymuose dažniau minimi numirėliai, vaiduokliai, velniai ir panašios būtybės, padaugėja burtų. Atsisakoma linksmybų pramogų, o tautosakoje minimi gyvūnai – kiškis, lapė, voverė – lietuvių mitologijoje labiau sietini su požemio ir mirties pasauliu.

Su tuo siejasi daugybė tikėjimų ir draudimų, apribojančių ne tik ūkinę žmogaus veiklą, bet ir dvasinį gyvenimą. Prasidėjus Adventui, esama darbų, kurių per Adventą nevalia dirbti, ypač jei jie triukšmingi. Veikiausiai taip buvo vengiama sutrikdyti gamtos ciklo eigą, saulės grįžimą. Nekirpdavo avių, nes kito kirpimo vilna būsianti kieta ir šiurkšti, o dobilai augsia reti. Draudimas kirpti avis sietinas su senu lietuvių tikėjimu, kad po mirties žmogaus vėl gyvena gyvuliukuose ir žvėreliuose, taigi nevalia jų skriausti, buvo susilaikoma nuo medžioklės.

Jei nenori, kad varnos žasiukus išnešiotų, draudžiama žasų plunksnas pilti į pagalves. Moteriškos susirinkusios draugėn verpdavusios, ausdavusios, vyrai pančius vydavę. Prieš pradedant Adventui baigdavosi piemenėlių darbo sezonas. Jie atsisveikindavo su šeimininkais ir iškeliaudavo namo pailsėti.

Sakyta, kad tuomet negalima kirsti miško. Šio draudimo nepaklausiusieji pasakojo matę tarp medžių aukštą žilą moterį – miškų dvasią. Užsimojus kirviu, pasigirsdavę kraupūs garsai, raudojimas – tai miškų dievybė, tankumyne pasislėpusi, aimanuodavusi ir verkdavusi. Iš tuo laiku kirstų medžių surešta pirkia žmonės nesidžiaugę, mat esą joje dažnai naktimis baladojasi, vyksta neįprasti nutikimai. Per Adventą kirstos malkos esą smarkiai dega ir kartais per kaminą išsiveržusi liepsna padega sodybą. Jei karstas sukalamas iš per Adventą kirsto medžio lentų, rytą jo lentas esą galima rasti išmėtytas po kapines. Medžių negalima kirsti ir dėl to, kad miškas pradeda prastai augti, medžiai pasidaro gumbuoti. Šiame paprotyje dvelkteli labai senoviškas tikėjimas, kad sudrumsčiama ramybė vėlių, esančių medžiuose, prieš joms iškeliaujant į mirusiųjų šalį, dausas.

Pramogos – santūros

Per Adventą nevalia būdavo ilgai vakaroti, ypač po vidurnakčio, nes piktosios dvasios žmones persekioja – jos pasibeldžia į langus ir, kas pasižiūri, tas neišvengia mirties. Dėl suaktyvėjusių vėlių tikėta, kad negalima leistis į ilgas keliones. Nors buvo draudimas linksmintis, šokti ir dainuoti, žmonės sugalvodavo netriukšmingų pramogų. Matyt, taip buvo vengiama sutrikdyti natūralią gamtos ciklo eigą, saulutės grįžimą. Su pasilinksminimais baigta; priežodis sako: „Šventas Andriejus striūnas nutrauko“. Bažnyčioje nebetuokiamą, tad liaujasi ir piršlybos.

Nudirbę didžiuosius rudens darbus žmonės lankydavo vieni kitus. O kad vakarai neprailgtų, sugalvodavo, kaip juos pajvairinti: kas dainomis, kas žaidimais, kas pasakojimais, o kas – burtais. Dzūki-

Linksmindavosi, bet netriukšmingai.

joje dainuojamos dainos išsiskiria priedainiu „leliumai“ arba „aleliumai“. Dainuojant Advento dainas galima ir pašokti, šie šokiai ne siautulingi, greičiau ritualiniai judesiai. Tipišku Advento žaidimu laikomas „Jievaro tiltas“, pasakojantis, kaip merginos eina grįsti „jievaro tiltą“ per Nemuną, nes Kalėdos iš už Nemuno ateinančios. Tačiau vaikinai jų nepraleidžia, kiekvienas renkasi vieną – pačią gražiausią. Vaikinai ir merginos, pakaitomis dainuodami – vesdami derybas, eina vieni prieš kitus. Vaikinai vis pasiima į savo pusę po merginą, kol susirenka visas.

Nukelta į 12 psl.

RYTYS

Rytys – rytinis, iš rytų pučiantis vėjas. Puslapis „Rytys“ pristato JAV lietuvių naujienas iš rytų pakrantės valstijų.

Redaktorė Vaida Lowell • El. paštas: draugas.east.coast@gmail.com

Rochesterio lietuviai sulaukė svečių iš Toronto

JANINA BIRUTĖ LITVINIENĖ

Svečių iš Toronto (Kanada) apsilankymas Rochesteryje, New Yorko valstijoje, vienu metu yra malonus ir laukiamas įvykis. Tik trys valandos kelio. Čia koncertavo ir „Varpas“, ir „Birbynė“, ir „Volungė“. Čia kartu rengėme skautų stovyklas, organizavome tautinių šokių vakarėlius, sportininkai dalyvavo rungtynėse, o mes su džiaugsmu važiovome į Prisikėlimo ir Anapilio parapijų renginius.

Bet lapkričio 12 ir 13 dienų kanadiečių viešnagė pas mus – vienas pačių nuostabiausių įvykių: Toronto Prisikėlimo parapijos vaikų ir jaunimo choras ir kanklių ansamblis aplankė Rochesterio Edvardo Gervicko šeštadieninės mokyklos mokinius.

Jau per pamokas šeštadienį ne vienas mokinių dairėsi pro langus, laukdamas autobuso ir svečių. Vidurdienį autobusas pasirodė: ant jo šono nupieštas didelis raudonas klevo lapas. Niekas kitas negali būti – tik kanadiečiai! Nešini kanklėmis, šypsodami pasipila svečiai, dideli ir maži. Kai kuriems išlipti iš autobuso dar reikia pagalbos. Kanklės Rochesterio mokiniams – tik girdėtas žodis, o kad kas nors jas neštų taip arti, kaip nešasi kuprinę su knygomis – didelė staigmena. Trys šešerių metų mergaitės iš karto atpažįsta vieną kitą iš „Neringos“ stovyklos ir apsikabina. Daug draugų ir iš kitų stovyklų. Susipažįstame su savo draugų vaikais ir anūkais. Torontiečiai prie stalų greitai

Toronto Prisikėlimo parapijos vaikų ir jaunimo choro ir kanklių ansamblis aplankė Rochesterio lietuvius.

rapija ir buvo Šv. Jurgio. Jis jos niekad nepamiršo, o Our Lady of Lourdes parapijiečiai priėmė Šv. Jurgio parapijiečius kaip senus draugus. Šv. Mišiose gieda ir kankliuoja Toronto choras. Didelė bažnyčia pilna. Kunigas Augustinas sveikindamas priduria, kad jaučiasi lyg Toronte: tiek daug su savo vaikais atvažiavo tėvų.

Prie vargonų – Dalia Skrinskaitė-Viskontienė, kuri 1980–2012 metais su Anita Pakalniškyte-Puodžiūniene vadovavo Prisikėlimo parapijos jaunimo chorui. Choras tebegyvuoja ir šiandien. Tai nepamainomo pasišventimo vadovės, kurios atidavė ir atiduoda ne tik savo talentą, laiką, bet ir meilę jaunimui. Nuo 2012 metų vadovavimą chorui perėmė Danutė Pargauskaitė-Biskienė su Danguole Radtke. Šiuo metu chore dalyvauja 28 choristai ir trys muzikantai. Choras 2014 metais surengė sėkmingus „Do, Re, Mi“ koncertus su Clevelando „Exultate“ vaikų choru bei „Kristina ir penketukas“ (Montreal, Kanada). Choras 2015 metais dalyvavo X Šiaurės Amerikos lietuvių dainų šventėje Čikagoje.

1991 metais į Torontą iš Lietuvos atgaivinti kanklių ansamblio buvo atvažiavusi Daiva Čičinskienė. Šiandien rezultatas akivaizdus. Kanklės Toronte skamba ne tik šv. Mišiose, bet ir bendruose pasirodymuose. Padėka Žibutei Janeliūnienei ir Aleksandrai Valaitytei, kurios jau ne vienai kartai įskiepijo meilę artimiausiam lietuviui sielai skambesiu.

Po šv. Mišių – ilgai lauktas koncertas. Pradžioje – Ritos Čyvaitės-Kliorienės „Daina iš širdies“. Nuo pirmos dainos choras sužavėjo klausytojus: dainavimas tikrai „iš širdies“, su dideliu entuziazmu ir nuoširdumu. Liaudies daina po dainos. Ir viskas aranžuota tų nuostabių lietuviškos dainos globėjų: Ritos Čyvaitės-Kliorienės ir Dariaus Polikaicio.

Kai kanklių ansamblis pradėjo

groti „Pučia vėjas“, visi žiūrovai nesusilaikė ir dainavo kartu. Tai nuo mokyklos, dar lagerio laikais, daug kam pažįstama „Tai bus linksma, tai bus linksma, tai bus linksma Lietuvoj“ melodija, – nors dar ilgai ilgai teko laukti, kol tą Lietuvą pamatė. Kartai po kartos daina įskiepijo širdyje, kas mes esame, ir su tuo jausmu kankliavo ir iš atminties traukė dainas choristai. Koncerto pabaigoje kūrinys „Mano vardas – Lietuva“ ne vienam išspaudė ašarėlę. Visi atsistojo garsiai plojo.

Prie manęs sėdėjęs Edvardo Gervicko lituanistinės mokyklos suaugusiųjų klasės mokinių, o tokių turime 20, angliškai paklausė: „Kas už viską moka – autobusą, nakvynę, maistą?“ Atsakiau: „Tie, kurie lietuvių bendruomenėje per amžius galvojo, kad labai svarbu būti dalim savo kultūros, – tėvai“. „Neįtikėtina!“ – atsakė vaikinai.

Po koncerto visi susirinko parapijos Seton mokyklos salėje, kur galėjo pasivaikšioti Virginijos Mockevičienės paruoštais valgiais ir smagiai pabendrauti.

Danutės Pargauskaitė-Biskienė prieš koncertą papasakojo, kad iniciatyva šiam nuostabiui koncertui

gimė jai bekalbant su Nida Leliene, Rochesterio šeštadieninės mokyklos mokytoja, ir Aušra Clifford, šios mokyklos direktore, su kuriomis ji stovyklauja nuo jaunystės laikų. Jų dėka koncertas ir buvo suorganizuotas.

Nida ir Aušra – tai dvi seserys, turinčios didelį talentą vystyti šeštadieninės mokyklos veiklą. Jų komandoje yra ir Susan Jenkins, trečios kartos Amerikoje gimusi lietuvaitė, kuri atveda savo vaikus kas šeštadienį į mokyklą ir prisideda prie renginių organizavimo ne tik mokykloje, bet kartu eina išdininkės pareigas Rochesterio Lietuvių draugijoje. Ši draugija visuomet remia šeštadieninę mokyklą, ir jos dėka Rochesterio bendruomenė gali pasidžiaugti dažniais ir įdomiais renginiais.

Šių dviejų šeštadieninių mokyklų susitikimas parodė ne tik moksleivių talentus, bet ir pasišventimą jų ir tų, kurie dirbo ir dirba su jaunimu ir kurie (daug kas iš jų jau amžinybėje) turėjo ir turi tiek meilės jaunimui ir Lietuvai, kad galėjo įžiebti kartai po kartos pasididžiavimą savo prosenelių kalba ir daina.

Mergaitėms susitikus buvo daug džiaugsmo. Iš k.: Gabija Jankauskytė, Audra Stanevičiūtė-Mills ir Olivija Neimanaitė.

susilieja į būrį su Edvardo Gervicko lit. mokyklos mokiniais: daug kalbų, daug susidomėjimo, daug maisto.

Sekmadienį, lapkričio 13 dieną, Prisikėlimo parapijos vaikų ir jaunimo choro ir kanklių ansamblio ilgai lauktas pasirodymas prasideda šv. Mišiomis. Jas atnašauja kunigas Augustinas Simanavičius OFM, kuris kiekvieną mėnesį atvažiuoja iš Toronto į Rochester Our Lady Of Lourdes parapiją, kuri priglaudė Šv. Jurgio lietuviškos bažnyčios parapijiečius.

Jo atvažiavimas į Our Lady of Lourdes parapiją rochesteriečiams – dovana. Kunigo Augustino pirma pa-

Rochesterio Edvardo Gervicko šeštadieninės mokyklos mokiniai nekantriai laukė svečių iš Toronto. Aušros Clifford nuotraukos

Atlantos lietuviai surengė labdaros vakarą

Atlantos LB nariai Juras Palukaitis ir Virginija Thoresten džiaugiasi labdaros vakaro metu surinktomis aukomis.

Eglė Abrutienė, Atlantos LB pirmininkas Vykintas Genys ir Ričardas Badauskas kviečia visus prisijungti prie labdaros akcijos.

Į kugelio vakarą susirinko daug dalyvių.
Juro Palukaičio ir Danos Runimas-Plazyk nuotraukos

VIRGINIJA THORESEN

Lapkričio 5 dienos vakarą daugiau kaip 100 JAV Lietuvių Bendruomenės (LB) Atlanto apylinkės narių buvo susirinkę į trečius metus vykstantį labdarinę kugelio balių, kurio metu surinktos lėšos yra skiriamos paremti pelno nesiekiančią organizaciją Lietuvoje. Šiais metais buvo pasirinkta remti penkis su-trikusio vystymosi kūdikių namus Kau-

ne, Vilniuje, Klaipėdoje, Šiauliuose ir Alytuje. Labdaros rinkimas prasidėjo spalio mėnesį ir tęsis iki gruodžio 10 dienos.

Trys šeimos – Badauskai, Runimas-Plazyk ir Kazlauskai – iškepė daugiau kaip 170 svarų kugelio ir paruošė nuostabų spirgučių padažą. Dalia Gatautienė pagamino gardžią baltą mišinį. Kugelio balius dalyviai ne tik skanavo išsiilgtą lietuvišką maistą, bet ir dainavo lietuvišką

karaoke, prie laužo kepė zefyrus, o vaikai žaidė smiginį.

Šiais metais į renginį atėjo ir keli svečiai iš ukrainiečių bendruomenės. Otoliausiai važiuojantis dalyvis atvyko net iš Alabamos valstijos. Naujai atvykusieji buvo pristatyti bendruomenės senbuviams ir vakaro metu turėjo galimybę pabendrauti ir susidraugauti.

Labdaros vakaro metu buvo surinkta apie 2 500 dolerių. Labdaringos akcijos organizatorių tikslas yra su-

rinkti labdaros už 5 000 dolerių. Norinčius prisijungti prie šios akcijos kviečiame apsilankyti www.lietuviaiatlantoje.org. Čia rasite informacijos, kaip galite padėti, bei reikiamų daiktų sąrašą. Kartu mes galime daugiau!

Virginija Šileikaitė-Thoresen – JAV LB Atlantos apylinkės išdininkė ir „Saulės“ lituanistinės mokyklos vadovė.

Trys šeimos – Badauskai, Runimas-Plazyk ir Kazlauskai – iškepė daugiau kaip 170 svarų kugelio ir paruošė nuostabų spirgučių padažą. Iš k.: Ramunė Badauskas (nuotraukoje trūks-ta Ričardo Badausko), Juozas ir Renata Kazlauskai, Bruce Plazyk ir Dana Runimas-Plazyk.

Atlantos LB jau trečius metus organizuoja kugelio balių, kurio metu surinktos lėšos yra skiriamos paremti pelno nesiekiančią organizaciją Lietuvoje.

Po vakarienės labdaros vakaro dalyviai vakarojo prie laužo.

SKAUTYBĖS KELIAS

Redaktorė Aušra Jasaitytė-Petry • 8830 Magnolia Court • Orland Park, IL 60462 • El. paštas: ausra67@sbcglobal.net

Prisiminkime buvusius skautų vadovus

V.S. FIL. ANTANAS PAUŽUOLIS

Skaitydami lietuvių laikraščius pastebime pranešimus apie mirusius mūsų tautiečius. Tarp jų rasime buvusių skautiško ar ateitininkų jaunimo vadovų. Dauguma šių vadovų skautavo Nepriklausomoje Lietuvoje.

Praėjusiame šimtmetyje pasaulyje vykstant grumtynėms tarp skirtingų ideologijų, Lietuva buvo okupuota, jaunimo organizacijos uždarytos, o nariai priversti palikti Tėvynę. Baigėsi pražūtingas karas, atnešęs mūsų Tėvynei Lietuvai rusų okupaciją, mes negalėjome grįžti į savo Tėvynę. Išvykome į mus priėmusius draugiškus kraštus. Vietos visuomenės ne visada suprato mūsų atvykimo tikslų. Kai kurie vietos gyventojai sudarydavo gyvenimo „pas pamotę“ sąlygas.

Organizacinis darbas buvo sunkus. Neturėjome patalpų susirinkimams. Organizacijų narių tėvai gyveno išsisklaide po miestų rajonus, toli nuo lietuviškų centrų (parapijų). Organizacijų nariams ir vadovams trukdavo daug laiko atvykti į susirinkimus ir grįžti namo, nes turėjo naudotis viešomis susisiekimo priemonėmis. Senųjų parapijų veikėjai, būdami jau gerokai „suamerikonėje“, nelabai suprato mūsų tikslų – išlaikyti jaunimą lietuviams. Gal dėl šių ar kitų priežasčių jaunimas nelabai noriai jungdavosi į organizacinę, skautišką veiklą. Ir tik pagerėjus gyvenimo ir susisiekimo sąlygoms bei pastačius Jaunimą centrą Čikagoje, skautų organizacija išaugo.

Vadovams darbo sąlygos nebuvo lengvos, sunku buvo išlaikyti organizaciją ir finansiškai. Tėvų ir vadovų uždariai buvo mažai, reikėjo išlaikyti šeimą, įsigyti gyvenimui namus, rūpintis augančiu jaunimu. Visa tai reikalavo daug pastangų. Dvasiniai ir fiziniai išbandymai ir nepritekliai Antrojo pasaulinio karo metu ir po to pabėgėlių stovyklose Europoje, rūpesčiai dėl ateities sekino mūsų tautiečių jėgas. Nemaža dalis jaunimo vadovų anksti „nuėjo pas Kūrėją poilsui“. Mūsų pareiga prisiminti juos, rodyti jų nuveiktus darbus dedant pastangas atkurti lietuvišką veiklą. Reikia džiaugtis, kad išeivijos skautų vadovybė Pasaulio lietuvių centre, Lemonte, yra įsteigusi praeities darbų archyvą. Prie šio archyvo steigimo labai daug prisidėjo skautininkai: a. a. Petras Molis, a. a. Sigitas Miknaitis ir keletas kitų skautininkų, kurie dirba ar dirbo vel tui. Archyve dirbantys skautininkai yra surinkę daug žinių apie mirusius vadovus – tai žinios ateities kartoms. Čia paminiu tik keliolika vadovų, per anksti išėjusių į Amžinybę.

Kiek man žinoma, vienas pirmųjų vadovų išeivijoje buvo a. a. s. fil. inž. Juozas Ivanauskas, mokėjęs daug dainų, linksmas žmogus ir išradingas vadovas. Vadovaudamas jaunesniesiems skautams jis sukūrė dainą (išvertė iš vokiečių kalbos): „Štai aš turiu kepurę, trikampę aš turiu“... Ši daina labai

mėgstama stovyklose.

Daugėjant organizacinio darbo ir pačių skautų bei vadovų, prireikė įstigos koordinavimui. Tam tikslui buvo sukurta Lietuvių skautų sąjunga (LSS). Į šią organizaciją buvo įtraukti prityrę vadovai. Jei gerai prisimenu, pirmasis bandymas buvo padarytas dar Detmoldo „išvietintų“ asmenų stovykloje Vokietijoje. Bandyta ją perkelti į Kanadą, bet ji įsitvirtino JAV. Būti sąjungos vadovu reikėjo darbštumo, sumanumo, administracinių sugebėjimų ir laiko. Iš visų tarybos ir pirmijos pirmininkų prisimenu v.s. fil. Sigitą Miknaitį. Už nuopelnus (LSS) jam buvo įteiktas „Geležinio vilko“ ordinas. Brolis Sigitas buvo sumanus administratorius, atsakydavo į visus interesantų klausimus. Pirmijos įsakymai, patarimai vadovams ar norintiems susirašinėti būdavo siunčiami rašyti rašomąja mašinėle. Tai buvo didelis palengvinimas.

Buvo įsteigtas Skautybės fondas, jo atstovu Vidurio rajonui buvo paskirtas v.s. fil. Aleksas Karaliūnas. Jo pastangų ir sumanumo dėka fondas stiprėjo. Aleksas Karaliūnas su dukra ir sūnumi artinantis Kalėdų šventėmis paravinėdavo kalėdines eglutes ir gautą pelną skirdavo Skautybės fondui.

Gyvenimas Europoje, išvietintų asmenų stovyklose, daugeliui tapo našta, buvo ieškoma kraštų, kur būtų galimybė pradėti pastovų gyvenimą. Priimti „išvietintus“ asmenis iš Vokietijos stovyklų pasiūlė Pietų Amerikos valstybės. Tuose kraštuose gyvenimas nebuvo lengvas. Pietų Amerikos valstybėse gyveno lietuvių šeimų, atvykusių iš Lietuvos po Pirmojo pasaulinio karo, Lietuvai atstačius Nepriklausomybę 1918 m. Keliolika skautininkų, tarp jų Alė Namikienė, Juozas Namikas su giminaičiu Zigmū Jau-nium, pasinaudojo iškvieta į Pietų Ameriką. Atvykę į šiuos kraštus rado nemažai jaunimo. Padirbėję su vietos jaunimu, palikę vietiniams vadovams tęsti skautavimą, patys nuolatiniame gyvenime atvyko į Ameriką, įsijungė į skautišką darbą. Sesė Alė Namikienė, turinti literatūrinių gabumų, buvo pakviesta redaguoti „Skautų aidą“.

V.s. Bronius Gurėnas, neišsemiamas žinių šaltinis, daug metų skautavęs Lietuvoje, atvykęs į Ameriką įsijungė į veikiančių tuntų vadovų eilę. Stovyklose matydavome apsupatą skautų, norinčių išmokyti kulinarijos meno.

Prityręs skautas vytis Pranas Pakalniškis, „Geležinio vilko“ ordino savininkas, skautų vyčių tradicijų žinovas, „išėjo namo“ sulaukęs brandaus amžiaus. Jis mokėjo anglų ir vokiečių kalbas, talkino stovyklų administracijai, palaikė ryšius su Amerikos okupacine vyriausybe.

Tautiečiai, atsidūrę Amerikoje ar kitame industriniame krašte, dažniausiai vykdavo į didesnius miestus, kuriuose buvo lengviau gauti darbus. Detroitas buvo žinomas kaip automobilių gamybos centras. Šiame mieste įsikūrė nemažas skaičius lietuvių šeimų su augančiais vaikais. Vienas pirmųjų skautų draugovių vadovų buvo Antanas Banionis, Lietuvoje skautavęs Mažeikių gimnazijoje. Daug prisidėjo

prie Detroito skautų augimo ir Česlovas Anužis, turėjęs gerą balsą. Nepa-ilstantys vadovai buvo Jonas Asminas, Leopoldas Heiningas, seniai išėjęs į Amžinybę. Minėti vadovai išaugino sumanius, išradingus vadovus. Iš jų reikėtų paminėti gabų vadovą v.s. Liną Orentą.

Clevelando miestas, esantis prie ežero ir turėjęs gerą susisiekimą, pritraukė daug lietuvių. Gauti darbą ten nebuvo sunku. Sumanumu ir energija buvo apdovanotos Miškinių ir Belzinkų šeimos. Clevelando skautija buvo pajėgi organizuoti skautų draugoves; įsigijo porą laivų ir įsteigė jūrų skautų valtį. Skautams ir jaunesniesiems vadovams patarimais daug padėdavo skautininkas Vytautas Jokubaitis, turintis didelį žinių bagažą. Šiuo metu ir jis ilsisi Amžinybėje.

Apie 500 mylių nuo Čikagos yra Ne-

braskos valstija su Omahos miestu ir gyvulių skerdyklomis, prilygstančiomis buvusioms Čikagos skerdykloms. Į šias vietas ieškoti darbo vykdavo lietuviai ir kitų tautybių žmonės. Skerdyklose darbas buvo labai sunkus, pavojingas sveikatai. Šių įmonių savininkai darbininkus laikė beveik vergais, bet Omahos miestas lietuviams nebuvo blogas – ten buvo lietuvis kunigas, veikė lietuvių parapija, tautiniai šokių ir dainų rateliai, stipri lituanistinė mokykla. Povilas Sakalas, jaunystėje skautavęs Nepriklausomoje Lietuvoje ir vėliau „išvietinių“ asmenų stovyklose, atvykęs į Ameriką pradėjo organizuoti jaunimą skautiškai veiklai. Jam talkino skautininkai Li-leikiai, Antanėliai, Šarka ir kiti.

Dažniau pagalvokime apie buvusius skautų vadovus ir jų įdėtą darbą, auklėjant mūsų lietuvišką jaunimą.

Susipažinkime su Akademinio skautų sąjūdžio tarybos nare j. v.s. fil. Dalia Maciukevičiūtė-Žygiene

Po 35 metų chemijos mokytojos darbo Čikagos priemiesčiuose išėjau į pensiją ir išsikrausčiau į Michigan City, Indiana, pas šeimą netoli Michigano ežero. Šiuo metu lankau įvairius gamtos, ekologijos ir upių takoskyros kursus. Priklausau vietinėms pilietinėms gamtos apsaugos ir pramogų organizacijoms. Prisidedu prie Michigan City miesto atnaujinimo ir kartu su seserimi Vida vedame meno mokyklėlę bei studiją miesto centre.

Mardi Gras

**Saturday February 4, 2017
6:00 PM**

**Lithuanian World Center
14911 127th St.
Lemont, IL 60439**

Food for purchase, games, PREMIUM cash bar
Costumes are encouraged and prizes will be awarded!
A Benefit for Camp Rakas by "Bičių Būrelis"

Purchase tickets at rakas.yapsody.com
\$25 online \$35 at the door

PO DIEVO SPARNU

Džiaugsmingas Jėzaus gimimo laukimo metas

RENATA ŽIŪKAITĖ

Sekmadienį pradėjome Adventą – džiaugsmingą Jėzaus laukimo laiką. Adventas yra metas budėti, laukti gimtančio Karaliaus, laukti kaip savo gyvenimo Aušros šios žemės sutemose. Tai yra metas stabtelti ir nutilti savo viduje, išgirsti Dievo balsą savo širdyje maldos metu, uždaryti savo sielos duris pasaulio tuštumai ir triukšmui. Tuo pačiu – tai yra tylaus džiaugsmo laikas, susikaupimo laikas ruošiantis priimti nepaprastą svečią į savo namus, išgyventi vėl iš naujo Dievo tapimo žmogui slėpinį.

Prasidėjusi Advento proga kalbiame Alksnėnų parapijos kunigą Mindaugą Martinaitį:

– Adventas yra džiugaus laukimo metas. Kaip jį turėtų išgyventi krikščionis? – Žodį „laukimas“ tuoj įrašysime į Raudonąją knygą. Greitame šandienos pasaulyje jis įgauna neigiamą reikšmę. Gyvename „sudabartėjusiame“ pasaulyje, kuris nelaukia, kuriam laikas yra pinigai, kuriam įprasta viską pasiekti greitai – vienu mygtuko paspaudimu. Turime svaiginančias galimybes tą pačią dieną pasiekti tolimiausią šalį, bendrauti realiame laike su gyvenančiais bet kuriame planetos taške. Greitas vartojimo kultūros atliepas į visus mūsų poreikius pilnatvę mums siūlo jau čia ir dabar. O Adventas kalba apie laukimą, Dievo laukimą. Skamba kaip žodžių prieštara. Ar matėte reklamą, kviečiančią laukti? Visos žada džiaugsmą labai greitai, betarpiškai. Skaitmeninė galia mus suklaidina: patikime, kad viskas – net didžiausi dalykai – gali įvykti staiga, spustelėjus reikiamą mygtuką. Pažvelkime į tikrą pasaulį, į gamtą – joje tiek daug laukimo. Kiek reikia kantriai laukti, kol užauga ir subręsta pasėtas grūdais, medis. Jei nori grožėtis sekvojos didybe, turi palaukti porą tūkstančių metų. Šiandieninės kultūros žmogus viską nori gauti iš karto.

Dvasiniame pasaulyje taip pat niekas neauga, jei tam neduodama laiko. Žmogus lieka vaiku – tarsi gilė, kuri netapo ąžuolu. Adventas mus kviečia užgelėti, užgelėti dvasiškai viltyje, nepulti švęsti Kalėdų čia ir dabar su tuo paviršutinišku džiaugsmu, kuris jau ošia prekybos centruose. Esame kviečiami pabrاندinti jį kaip vyną laukimu, tylą, apmąstymu slėpinio, kurį švęsime, pasninku, vengimu triukšmingo paviršutinio džiaugsmo.

– Dvasiniame pasaulyje taip pat niekas neauga, jei tam neduodama laiko. Žmogus lieka vaiku – tarsi gilė, kuri netapo ąžuolu. Adventas mus kviečia užgelėti, užgelėti dvasiškai viltyje, nepulti švęsti Kalėdų čia ir dabar su tuo paviršutinišku džiaugsmu, kuris jau ošia prekybos centruose. Esame kviečiami pabrاندinti jį kaip vyną laukimu, tylą, apmąstymu slėpinio, kurį švęsime, pasninku, vengimu triukšmingo paviršutinio džiaugsmo.

– Ką mums reiškia Jėzaus paraginimas Advento sekmadienio Evangelijoje: *Budėkite, nes nežinote nei dienos, nei valandos kada sugrįš namų šeimininkas?* – Prisimename, kai pasaulinio garso smuikininkas Joshua Bell sugalvojo Bostono metro stotyje socialinį eksperimentą. Jis stovėjo prie įėjimo į metro, apsirengęs prastais drabužiais ir grojo J. S. Bacho kūriniais. Tūkstančiai žmonių eidavo pro šalį net nestabteldami... Dievas mėgsta keliauti *incognito*, jis nėra protokolo draugas. Evangelijoje jis paliko nuorodų, iš kokių ženklų jį galima atpa-

Kunigas Mindaugas Martinaitis.

žinti. Vaiko širdis moka atpažinti jį, nes ji atvira. Ji nežiūri laipsnių, aukštų postų. Vaikas žvelgia į akis ir mato širdį. Tame Bostono socialiniame eksperimente būtent vaikai nepraėjo pro smuikininką ir sustabdė savo tėvus. Gal budėjimas reiškia nuolat auginti vaiką savyje: tyrąširdį, mylintį, linkintį gero, neįtarinėjantį. Viešpats pakviečia mus budėti ne tik fiziškai, bet ir dvasiškai. Žodis „budėkite“ reiškia pakelti akis, jų neužmerkti. Kaip mūsų popiežius Pranciškus ragina – geriausias budėjimas yra tas, kuris atnaujina tikėjimą. Noriu linkėti, kad jau nuo pirmo Advento sekmadienio rastume vilties kibirkstėlę net ir sunkiose situacijose, net ir sunkioje pasaulio ateityje.

– Ką mums reiškia Advento pasninkas,

ar jį apribojame tik penktadieniais nevalgydami mėsos?

– Pasninkas – tiek Advento, tiek Gavėnios – mus sulydo į vieną Kristaus kūną. Esame skirtingi su skirtingomis galimybėmis, o pasninkas mums visiems siūlo vieną bendrą stokos patirtį. Kažką sutaupe, esame kviečiami tuo pasidalinti su vargstančiais. Turtin-gas gal pasakys – galiu ir netaupęs, nepasninkavęs duoti didelę auką vargšams. Bet jis labiau atjaus ir supras vargstančius, tik pabuvęs vargšu. Labai prasmingi abu pasninko potyriai: pasidalinimas su kitu ir bendras išgyvenimas vargingumo, alkio, kuris sutaurina širdį ir daro ją jautrią artimo skausmui.

– Gyvename triukšmingame pasaulyje, o Advento laikas mus kviečia į vidinę tylą.

Kaip atrasti tylą pasaulyje prieškalėdinio šurmulio apsuptyje?

– Rekolekcijose sakoma, kad išorinė tylą padeda sukurti mums vidinę tylą. Esame atakuojami ne tik garsais, triukšmu, kalbomis. Šiandien ypatingai esame atakuojami vaizdais. Jie reikalauja mūsų dėmesio, permelkia mintis. Labai prasminga per Adventą susilaikyti nuo žydrųjų ekranų (kodėl jie turi apspręsti tai, ką mes galvosime?). Patys galime sau užsiduoti „liežuvio pasninką“, pvz., nekalbėti blogai apie žmones, vien tik gera. Apribojimas vaizdų, kalbų, bereikalingo domėjimosi viskuo gali suteikti erdvės mūsų mintyse apmąstymui geros knygos, Šv. Rašto.

– Jėzus ateina į pasaulį kaip Ramybės Kunigaikštis, kaip beginklis vaikelis... Ką mums, krikščionims, sako ši žinia pasauli kreičiančių neramumų akivaizdoje?

– Kartą Jėzaus mokiniai ginčijosi – kuris iš jų didžiausias. Tada Jėzus apkabino vaikutį ir sakė: „Kas priima tokį vaikelį, tas mane priima“. Per Kalėdas pats Jėzus ateina vaikelio. Tai padrašinimas mums, jo mokiniams, nebijoti būti vaikais, būti silpnais, naiviais, ne viską mokančiais. Atrodo, kad Dievą geriausiai paskelbsime apsiginklavę visomis pasaulio galiomis: mokslais, politika, gera vadyba, dideliais finansais. Pamirštame būti vaikais, bijome kažką daryti tuščiomis rankomis, be galios. Kiek daug padaro žmonės, kurie nieko neturi, bet turi vaikišką širdį. Buvimas vaiku, avinėliu tarp vilkų, yra didelė galybė, Dievo galybė, nes Jis veikia per pasitikinčią sielą. Lengva laimėti prieš jėgą pastačius stipresnę jėgą, prieš galią – didesnę galią. Tačiau taip tik dar stipriau užtaisome neapykantos bombą. Kažkada ji sprogs dar didesne jėga. O vaikas turi galią ją nukenksminti, kad ji visai nesprogtų. Kaip dažnai susipykusius tėvus sutai-ko mažas vaikelis. Vaikas yra Dievo Karalystės žmogus. Tikrieji pasaulio taikdariai yra vaikai. Pasaulį išgelbsti vaikas, ir mes tai matome Kalėdose.

Rusija plauna smegenis visai Europai

Atkelta iš 1 psl.

D. Trump kritika NATO yra pagrįsta

Išrinktojo JAV prezidento Donald Trump dar rinkimų kampanijos metu išsakyta kritika NATO yra pagrįsta, mano Lietuvos užsienio reikalų ministras. Jis pripažįsta, kad nepakankamas išlaidų gynybai skyrimas yra problema aljanse.

Ministras BBC laidoje „Hardtalk“ teigė, kad verslininkas, sužinojęs, jog 70 proc. aljanso sąskaitų apmoka JAV, turėjo būti nepatenkintas.

„Aš galiu įsivaizduoti – verslininkas D. Trump buvo supažindintas su NATO, nes jis nėra labai išitraukęs į užsienio politiką ir tai nebuvo didelė jo kampanijos dalis. Jis buvo supažindintas, kaip veikia NATO ir informuotas, kad 70 proc. NATO sąskaitų apmoka JAV. Žinoma, jis nebuvo patenkintas, žinoma, jis kritikavo. (...) Galbūt tai buvo padaryta gan aštriu būdu, bet jis tei-sus“ – penktadienį transliuotoje BBC laidoje „Hardtalk“ teigė L. Linkevičius.

Tačiau ministras teigė, kad reikia sulaukti, kol kitąmet pradės dirbti D. Trump komanda ir tuomet vertinti, kaip JAV elgsis užsienio politikoje bei NATO, o iš priešrinkiminių kalbų nuomonės nederėtų susidaryti. Be to, jo nuomone, sunku įsivaizduoti, kad Jungtinės Valstijos netęstų savo dabartinės politikos.

„Negaliu įsivaizduoti, kad nebus tęstinumo JAV politikoje, paprasčiausiai negaliu to įsivaizduoti“, – tikino L. Linkevičius.

D. Trump rinkimų kampanijos metu teigė, kad „NATO yra nefunkcionaliai struktūra“. Jis kritikavo nepakankamą sąjungininkų indėlį NATO, kvestionavo kolektyvinės gynybos principą apskritai. Kita vertus, tos pačios rinkiminės kampanijos metu D. Trump taip pat užsiminė, jog JAV ir toliau gerbs išipareigojimus NATO, tarp jų ir Baltijos šalių gynybos užtikrinimą.

BNS

Madas demonstravo trijų kartų atstovės.

Renginio organizatorė Monika Sinice (centre) su „Juodosiomis gulbėmis“.

„Ar aš ir mano mamytė su močiute nesame šiandien žavios?“ Nijolės Shuberg nuotraukos

Madų šou „Juodoji gulbė“ pateikė naujovių

VIRGINIJA PETRAUSKIENĖ

Šiometinį madų šou, vykusį lapkričio 19 dieną Pasaulio lietuvių centre, daugelis jį stebėjusiųjų pavadino netradiciniu. Į renginį atvyko daugiau žmonių, nei paprastai būdavo ankstesniais metais. Neatpažįstamai pasikeitusioje R. Riškus salėje buvo susirinkę per 500 žiūrovų. Jų už bilietus sumokėti pinigai buvo skirti Pasaulio lietuvių centrui paremti.

Renginio organizatorių pastangomis salė virto šventiška baltai ir juodai dekoruota erdve. Madų šou svečius maloniai nustebino salės interjere sukurta santūri prabanga: aplink baltą podiumą išrikiuotus baltomis staltiesėmis padengtus stalelius papuošė juodos gulbių plunksnos, spalvingi vieno kėsnio sumuštiniai ir vyno

buteliai. Tiems, kurie renginyje tikėjosi karštų patiekalų, teko nusivilti. Pagrindinis dėmesys buvo skirtas madai – ant pakyls karaliaujantiems modelių demonstruojamiems dizainerių sukurtiems apdarams.

Žiūrovams, pasirinkusiems pigesnius bilietus, patiems teko pirkti užkandžius ir gėrimus. Tačiau jų laukė rengėjų siurprizas: kiekvienam svečiui ant jo baltos kėdės buvo padėtas stilingas juodas maišelis su maža dovanėle.

Šių metų madų šou organizatorė Monika Sinice, Michigan Avenue esančios lietuvių dizainerių mados parduotuvėlės Monique Boutique šeimininkė savo renginį pavadino „Juodąja gulbe“. Gal todėl kai kurių dizainerių kolekcijose vyravo juoda, visada madinga spalva. Tačiau bendroje vakaro paletėje tikrai netrūko ir kitokių spalvų.

Madų šou pradėjo juodosios gulbės kostiumu vilkinti baleto šokėja. Pertraukose tarp kolekcijų buvo ir daugiau šokių. Juos atliko Lotynų Amerikos šokių šokėjų pora, moderniojo šokio atstovių duetas.

Per keturias valandas trukusį renginį buvo parodyta vienuolikos dizainerių šiam vakarui parengtų kolekcijų. Jas pristatė „Ma Belle Avenue“ – lietuvių dizainerių salonas iš Hinsdale priemiesčio, Milada (Chicago, MK Skirts kolekcija), Nadia Dovidė (Chicago), „House of Made“ (dizainerė Valdivia Ellis iš Californijos), „RK Couture“ (lietuvių dizainerių atstovė Amerikoje Aukse Aste Stukaitė), Monique Boutique „Apoteca“ (lietuvių dizainerės iš Californijos drabužiai), „Moi Soli“ (prabangių naktinių drabužių kolekcija), „Else Henri“ (Mados namai Lietuvoje), „Dovile art“ (aksesuarų kūrėja, kuri šiemet pristatė ir su-

knelių kolekciją), „Rumor by me“ (Monikos ir Evelinos kolekcija, sukurta specialiai šiam šou), taip pat Monique Boutique parengta 20-ties dizainerių darbų kolekcija.

Ant pakyls pasirodę modeliai kaitino žiūrovų emocijas. Daugiausiai plojimų sulaukė mažieji modeliukai, kai kuriems iš jų buvo ne daugiau, nei dveji metukai. Vienoje kolekcijoje dizainerės drabužius demonstravo vaikai kartu su mamomis ir net močiutėmis. Žiūrovų nuotaiką pagyvino net keturkojis „modelis“. Panašu, kad gražuolis šunelis į madų šou atvyko tiesiai iš šunų kirpyklos. Jis ant pakyls elgėsi kaip tikras profesionalas: žengė oriai ir nesiožiavo.

Vakaro kolekcijas demonstravo ne tik profesionalios manekenės, bet ir dizainerių draugės bei pažįstamos. Monikos Sinice kolekciją pristačiusios merginos tikrai užkaitino susirinku-

Žiūrovų visas dėmesys – į podiumą.

Kolekcijose netrūko juodos spalvos.

Manekenių makiažas sukurtas juodosios gulbės tema.

Podiumu ėjo ir savo kūrybą rodė ne tik lietuvaitės.

Fotografų ir televizijos operatorių darbo vieta.

siuosius į šou: podiumu jos žengė šokio žingsniu, koketiškais žvilgsniais bendravo su žiūrovais. O pastarieji negailėjo audringų plojimų. Ypač šis demonstravimo stilius patiko vyrams, tiesa, jų renginyje buvo tik kukli mažuma.

Šių metų madų šou rengėja Monika Sinice nuėjo iki šiol buvusių rengėjų nepramintu keliu: į renginį buvo pakviesta ir profesionalų. Jie pasirūpino pakyls bei salės apšvietimu bei muzikiniu apipavidalinimu. Tačiau didžioji prie renginio sėkmės pridedusių žmonių dalis buvo savanoriai, sutikę padirbėti labdaringai.

Prieš prasidedant šou, žiūrovams buvo siūloma pirkti loterijos bilietų. Daugelis mokėjo po 20 dolerių ir už juos gavo tris bilietus. Pertraukų tarp kolekcijų demonstravimo metu nepailstantys renginio vedėjai Estera ir Evaldas traukė laiminguosius numerius ir įteikdavo laimėtus prizus.

Beje, rėmėjų paaugoti prizai buvo tikrai vertingi – jų kainos siekė nuo 50 iki 400 dolerių. Laimingiesiems atiteko vardinės kosmetikos, dizainerių sukurto papuošalų ir drabužių, brangių saldumynų. Viena laimingoji iš renginio išėjo nešina net dviem per vakarą laimėtais prizais. Iš viso loterijoje buvo apie trisdešimt laimingų numerių.

Pertraukos metu žiūrovai apžiūrėjo prekiautojų siūlomų papuošalų, pirkosi gerimų, maisto. O svarbiausia – galėjo įvertinti vieni kitų aprėdus. Juk kiekvienas, atvykdamas į madų šou, stengėsi pasipuoti.

Vienos moterys vikėjo vakaro drabužius, kitos rinkosi originalų, bet universalų apdarą. Tačiau buvo ir tokių (tiesa, mažuma), kurios buvo apsirendžiusios patogiais kasdieniais drabužiais, tačiau su jais atrodė tarsi atėjusios pasportuoti.

Tiesa, salės prietemoje sunkoka buvo gerai įžvelgti žiūrovių aprangos

subtilybes. Geriausia proga save parodyti ir kitus pamatyti buvo atsiradusi prieš renginį, kai visi laukė, kol bus atidarytos salės durys. Tačiau daugelis ta proga nenorėjo pasinaudoti. Dauguma nekantriai replikavo, piktinosi, kad renginys šiek tiek vėluoja ir visai pamiršo šypsotis.

Pasaulio lietuvių centro atstovė, lėšų telkimo koordinatore Diana Aleknaitė šiemetinių madų šou pavadino

Žavūs renginio vedėjai Estera ir Evaldas.

dovana žiūrovams. Nes jo rengėjai gerokai kilstelėjo kartelę, tačiau bilietų kainos liko nedidelės.

Jau kelis dešimtmečius kasmet Čikagos lietuvių rengiamas madų demonstravimas padeda surinkti pinigų Pasaulio lietuvių centrui. Ir kasmet šį renginį organizuojantys žmonės savo darbą atlieka negailėdami laiko ir jėgų. Šių metų organizatoriai pakluso tai pačiai taisyklei: dirbti tiek, kiek leidžia jėgos ir dar daugiau. Todėl rezultatas tikrai nenuvylė.

TEATRŲ IR KONCERTŲ SALĖSE

Scena iš A. Cerrudo „Niebla“.

Todd Rosenberg nuotraukos

Ruduo be Hubbard – tarsi Čikaga be vėjo

Šiuolaikinio šokio naujovės Harris teatro scenoje

RAIMUNDAS MARIUS LAPAS

Matyti, kaip krenta nuo medžių lapai, tačiau puikūs ruduo „Vėjų mieste“ tebeskleidžia savo grožį nuostabiais raudonais, oranžiniais, geltonais atspalviais. Gamta toli gražu neskuba įsileisti žvargiosios žiemos. O kultūrinis gyvenimas Čikagoje dar tik pradėjo žydėti ir tęsis gerokai ilgiau nei ir taip netrumpai miesto gyventojus lepinusi bobų vasara. Kviečia opera, simfonija, miuziklai, teatrai, meno parodos, kinas, baletas. Į 39-ojo sezono rudeninę programą neseniai pakvietė ir šaunūs „Hubbard Street Dance Chicago“ (HSDC). Ši trupė ištis išradinga, spalvinga, nepakartojama. Tik tark žodžius „šiuolaikinis šokis“ – ir prieš akis iškyla jo „alfa ir omega“, „Hubbard Street Dance“, tarsi du neatskiriama dalykai.

Lapkričio 20 d. popietę Čikagos vėjai mane ir vėl nupūtė į Harris teatrą – nekantravau pamatyti, ką gi naujo „Hubbard Street“ ir jos meno vadovas Glenn Edgerton paruošė savo gerbėjams. Ką gi, 39-tasis sezonas prasidėjo aukšta gaida – dvi pasaulinės premjeros, kurios įkvėpė ne tik šokėjus, bet ir žiūrovus.

Spektaklis prasidėjo dviem čeko choreografo Jin Kylian kūriniais. Pirmasis – „Falling Angels“ – mane tiesiog užhipnotizavo! Seniai beregėjau nuostabesni kūrinį. Tiesa, šį šedevrą jau buvau matęs anksčiau, bet išpūdis dėl to nė kiek nebuvo menkesnis. „Falling Angels“ – tai viena iš Kylian „juodai/balto“ ciklo dalių. Šis šešių dalių choreografinis ciklas vertinamas kaip vienas įtakingiausių šiuolaikinio šokio kūrinių Vakaruose. „Falling Angels“ (1989) ir „Sarabande“ (1990) buvo įtraukti į HSDC repertuarą 2014 m. pavasarį. Dar anksčiau buvo pastatyti ir kiti Kylian ciklo kūriniai: „Petite mort“, „Sechs Tanze“ ir „No more play“. Išradingą „Falling Angels“ choreografiją scenoje atliko aštuonios talentingos HSDC šokėjos. Joop Caboort apšvietimas puikiai su-

siliejo su dramatiška (gal kai kam ir monotoniška?) Steve Reich sukurta perkusine muzika. Iš šikart „moteriškas“ šokis buvo suporuotas su „vyrišku“, t. y. šešiams šokėjams skirtu „Sarabande“ (Bach muzikos elektroninė aranžuotė – Dick Heuff). Reikėtų pridurti, kad abiejų kūrinių muzikinės aranžuotės, choreografija ir apšvietimas puikiai derėjo su Joke Visser sukurtais kostiumais.

Visai kitą dvasį žiūrovams pateikė choreografas Brian Brooks. Jo kūrinys „Terrain“ priminė padangėje skrajojančių paukščių pulką. Fone skambėjo drąsūs, gal kiek neįprasti garsai (kompozitoriaus Terry Riley klasikinių minimalistinių kūrinių „In C“ elektroniniu būdu perdirbo Todd Reynolds). Reikėtų pabrėžti, jog „Terrain“ buvo specialiai sukurtas HSDC. Nicole Pearce apšvietimas ir Karen Young kostiumai dar labiau išryškino šio netradicinio kūrinio estetiką.

Pabaigoje regėjome garsiojo ispano Alejandro Cerrudo kūrinį „Niebla“. Tai jau penkioliktas HSDC užsakymas šiam choreografui. Ispaniškai žodis „niebla“ reiškia „ūkana“. Cerrudo pripažįsta, jog buvo didelis iššūkis „nepasimesti“ tarp nuostabiai čia skambančios kompozitorių Johann Sebastian Bach, Franz Liszt bei Franz Schubert muzikos, išlaikant tiek atlikėjų, tiek ir savo, kaip choreografo, identitetą. Galima tik pasidžiaugti, kad būtent šis premjerinis kūrinys buvo pasirinktas užbaigti mistiškai nuostabią popietę Harris teatre Čikagoje.

Jau pats laikas iš anksto savo kalendoriuose pasižymėti HSDC 39-tojo sezono pavasarinės programos datas – 2017 kovo 16–19. Matysime Nacho Duato kūrinį „Jardi Tancat“ ir ištrauką iš „Multiplicity. Forms of Silence and Emptiness“, Lucas Candall „Imprint“, taip pat Crystal Pite kūrinį „Solo Echo“. Daugiau informacijos rasite trupės svetainėje www.hubbardstreetdance.com/spring arba galite skambinti tel. 312-850-9744.

Parengė Vitalius Zaikauskas

LIETUVA IR PASAULIS

Prezidentė pritarė Vyriausybės sudėčiai ir ...išbraukė vieną ministrą

Vilnius (ELTA) – Prezidentė Dalia Grybauskaitė, atsižvelgdama į paskirtojo ministro pirmininko Sauliaus Skvernelio teikimą, pasirašė dekretą, kuriuo išbraukė Julijų Pagojų iš patvirtintos Vyriausybės sudėties.

J. Pagojus paskelbė traukiantis iš teisingumo ministro pareigų, į kurias buvo paskirtas prieš dieną, tačiau nepradėjo eiti, nes nebuvo prisiekęs Seime po susitikimo su paskirtuoju premjeru S. Skverneliu.

Susitikimas buvo surengtas paviešinus aplinkybes apie 2015 m. jam būnant viceministru padarytą nusi-

žengimą – vairavimą neblaiviam.

Paskirtasis premjeras S. Skvernelis į aplinkos ministrus pasiūlė Kęstutį Navicką, energetikos – Žygimantą Vaičiūną, finansų – Vilių Šapoką, krašto apsaugos – Raimundą Karoblį, kultūros – Lianą Ruokytę-Jonsson, socialinės apsaugos ir darbo – Liną Kukuraitį, susisiekimo – Roką Masiulį, švietimo ir mokslo – Jurgitą Petrauskienę, sveikatos apsaugos – Aurelijų Verygą, ūkio – Mindaugą Sinkevičių, užsienio reikalų – Liną Linkevičių, vidaus reikalų – Eimutį Misiūną, žemės ūkio – Bronių Markauską.

Rengs Sugrįžtančios Lietuvos planą

Vilnius (ELTA) – Seimo ir Pasaulio Lietuvių Bendruomenės (PLB) komisija rengs ir teiks Seimui tvirtinti Sugrįžtančios Lietuvos planą, kurio tikslas sudaryti sąlygas užsienyje gyvenantiems lietuviams grįžti gyventi į Lietuvą.

Tokias papildomas funkcijas šiai komisijai suteikė Seimas, pritardamas Tėvynės sąjungos-Lietuvos krikščionių demokratų (TS-LKD) frakcijos narių Žygimanto Pavilionio ir Vytauto Juozapaičio bei Seimo narių Dovilės Šakalienės (LVŽS) ir Antano Vinkaus (LSDP) pasiūlymui.

Anot Ž. Pavilionio, Sugrįžtančios Lietuvos planas yra viena iš sudėtinių TS-LKD „Naujojo plano Lietuvai“ dalių. Jo nuomone, norint efektyviai spręsti šiuo metu užsienyje gyvenantiems piliečiams kylančius iššūkius, Seimo ir PLB komisijos kompetencijos privalo būti išplėstos.

„Nors per pastaruosius ketverius metus emigracijos mastai žymiai išaugo, tačiau buvo pastebimas ir au-

gantis lietuvių susidomėjimas grįžti. Buvusi Seimo dauguma nesiėmė jokių žingsnių tam, kad sumažintų emigracijos tempus ar bent paskatintų grįžti tuos, kurie domisi galimybėmis ir vėl įsikurti Lietuvoje. Migracijos politika buvo vykdoma chaotiškai dėl už ją atsakingų institucijų gausos – nebuvo formuluojami jokie konstruktyvūs įstatymų leidybos pasiūlymai“, – teigia Seimo narys.

Seimo ir PLB komisija buvo įkurta 2007 metais. Pagrindiniai komisijos tikslai – skatinti Lietuvoje ir užsienio valstybėse gyvenančių lietuvių bendradarbiavimą, rūpintis abipuse pagalba ir parama, keistis mokslo, kultūros ir kita informacija, Seimui ir kitoms valstybės institucijoms teikti pasiūlymus, kurie padėtų stiprinti valstybingumą ir demokratinių tradicijų puoselėjimą.

Komisiją sudaro 10 PLB atstovų bei kiekvienos frakcijos Seime atstovai. Artimiausias komisijos posėdis vyks kitų metų pradžioje.

Kovai su smurtu vienijasi specialistai

Vilnius (Mano vyriausybė) – Prezidentės Dalios Grybauskaitės sutelkti pirmą kartą Prezidentūroje susirinko specialistai, teisėsaugininkai, savi valdos atstovai ir nevyriausybinių organizacijų, dirbančių su smurto artimoje aplinkoje aukomis. Ekspertai sprendė, kokių konkrečių priemonių dar trūksta, kad smurto artimoje aplinkoje imtų mažėti.

Lietuvoje vien per pirmąjį šių metų pusmetį užregistruota daugiau nei 23 tūkst. pranešimų apie smurtą artimoje aplinkoje, tokių pranešimų kasmet vis daugėja. Nuo smurto kenčia kas trečia Lietuvos moteris.

Specialistai sutiko, kad teigiamą

poveikį kovoje su smurtu daro specializuotos pagalbos centrai, dirbantys su smurto aukomis. Vis dėlto, nors ši pagalba yra arti žmogaus – centrai įsteigti kiekviename šalies regione, retas sugeba ją pasinaudoti. Apie šių centrų buvimą ar jų teikiamas paslaugas žino nedaugelis, o prireikus vis dar nėra aišku, kur kreiptis.

Smurtas artimoje aplinkoje yra viena pagrindinių Prezidentės iniciuotos nacionalinės socialinio saugumo kampanijos „Už saugią Lietuvą“ iškeltų problemų. Kampanija taip pat kovoja su priklausomybėmis, savižudybėmis, skatina globą ir įsivaikini-

Priėmė sprendimą dėl N. Venckienės

Vilnius (BNS) – Vilniaus apygardos administracinis teismas atmetė per apkaltą už posėdžių nelankymą iš Seimo pašalintos Neringos Venckienės prašymą priteisti jai nesumokėtą algos dalį.

N. Venckienė prašė jai priteisti beveik 30 tūkst. eurų neišmokėto darbo užmokesčio ir palūkanas. Ji teigė, kad Seimo valdyba neteisėtai sustabdė jai algos mokėjimą.

„Kaip nepagrįstas atmetas pareiškėjos teiginys, kad valdyba neteisėtai nemokėjo vien dėl to, kad tokia galimybė nebuvo numatyta“, – sakė teisėjas Rytis Krasauskas.

Jis taip pat sakė, kad Seimo valdybos sprendimas nemokėti algos

konstitucinės Seimo nario pareigos nevykdžiusiai N. Venckienei atitiko atsakingą požiūrį į valstybės biudžeto lėšų valdymą.

Seimo valdybos sprendimu parlamentarei nuo 2013 metų gegužės mėnesio iki 2014 metų birželio mėnesio išvis nemokėtas atlyginimas, nes ji tuo metu nesirodė Seime, nelankė nei plenarinių, nei komiteto posėdžių.

2014 metų birželį Seimas per apkaltą panaikino N. Venckienės mandatą. Prieš tai buvusi teisėja dingo iš Lietuvos, buvo paskelbta jos paieška. Manoma, kad ji slapstosi JAV. Šios šalies Teisingumo departamentas yra priėmęs Lietuvos prašymą dėl eksparlamentarės ekstradicijos.

Buvęs Ukrainos prezidentas savęs nekaltina

Kijevas (ELTA) – Buvęs Ukrainos prezidentas Viktoras Janukovyčius apkaltino proeuropietiškus protestuotojus pradėjus šalyje karą.

V. Janukovyčius yra liudininkas teismo byloje dėl penkių Ukrainos policininkų, kaltinamų per 2014 metų vasario revoliuciją atidengus ugnį į beveik neginkluotus protestuotojus. Buvęs Prezidentas kaltinamas Ukrainos išdavyste. Jis pats paspruko į Rusiją.

Lapkričio 28 dieną teismo posėdis vyko pasitelkus vaizdo konferenciją –

Kubiečiai gedi savo tirono

Havana („Draugo“ info) – Didžiulės minios kubiečių pagerbti mirusio ilgamečio Kubos lyderio Fidel Castro susirinko į Havanos Revoliucijos aikštę. Taip prasidėjo savaitę trukšiantis atsisveikinimas su prieštarin-gai vertinamu Šaltojo karo titanu.

Ilgos gedinčiųjų eilės nusidriekė aikštėje, daugelis laukė nuo pat aušros. Pagerbimo ceremonija pradėta 21 patrankos sūvio paleidimu iš kolonijinio forto, stūksančio virš Havanos uosto.

D. Trump: milijonai žmonių balsavo neteisėtai

Washingtonas (ELTA) – Išrinktasis JAV prezidentas Donald Trump pareiškė, kad šalies prezidento rinkimuose buvo padaryta rimtų pažeidimų, ir pridūrė, kad milijonai žmonių juose balsavo neteisėtai. Tačiau įrodymų, galinčių pagrįsti tokius teiginius, jis nepateikė.

JAV prezidento rinkimuose D. Trump palaikė mažiau rinkėjų nei jo oponentę Hillary Clinton – ji surinko

Ukrainos prokuroras ir kaltinami pareigūnai liudijo Kijeve, o V. Janukovyčius pietiniame Rusijos Rostovo mieste. Buvęs Ukrainos prezidentas neigė nurodęs šiuo metu išardytai Berkuto riausių policijai šaudyti į protestuotojus.

Protestai Ukrainoje kilo 2013 metų lapkritį dėl to, kad V. Janukovyčius nusprendė atsisakyti itin svarbaus susitarimo su Europos Sąjunga, taip siekdamas glaudesnių ryšių su Rusija.

Žmonės tyliai susirinko prie juodai baltos jauno F. Castro nuotraukos, daugelis paliko gėlių ir liejo ašaras. Didžioji dalis gedinčiųjų atėjo apsilvilkę valstybės uniformomis.

„Jis visų kubiečių tėvas. Mano tėvas negalėjo man duoti to, ką suteikė F. Castro. Jis suteikė viską. Mano laisvę, mano orumą“, – sakė viena moteris.

F. Castro atėjo į valdžią po 1959 metų revoliucijos ir nuo to laiko beveik 50 metų vadovavo šaliai.

2,2 mln. balsų daugiau nei išrinktasis prezidentas. Tačiau D. Trump sulaukė didesnio rinkikų kolegijos palaikymo, tai ir nulėmė rinkimų baigtį.

Milijardierius respublikonas ši pareikšimą padarė po to, kai buvo imtasi iniciatyvos Wisconsin valstijoje, kur laimėjo D. Trump, perskaičiuoti balsus.

D. Trump ir jo komanda tokiam žingsniui atkakliai priešinosi.

D. Britanija gudrauja dėl laisvos rinkos

Londonas (Bernardinai.lt) – Jungtinės Karalystės vyriausybė įsivėlė į teisinę kovą, kad šalis po „Brexit“ liktų bendros rinkos dalimi. Teisininkai bando įrodyti, kad pasitraukimas iš Europos Sąjungos (ES) nereiškia, jog šalis automatiškai turi palikti Europos ekonominę erdvę. Vyriausybė mano, jog teisiškai šalis iškart praras prieigą prie bendros rinkos. Laisvoji rinka leidžia laisvą prekių, paslaugų, pinigų ir asmenų judėjimą ES.

XX a. pabaigoje sukurta Europos ekonominė erdvė tai išplečia ir į Norvegiją, Islandiją ir Lichtenšteiną. Šios šalys nėra bendrosios žemės ūkio politikos dalis, bet prekiauja su ES be

kliūčių, moka įmokas į Bendrijos biudžetą ir turi garantuoti laisvą darbo jėgos judėjimą.

Proeuropietiška stovykla teigia, kad referendumu tauta davė mandatą palikti ES, o ne Europos ekonominę erdvę, tad vyriausybė neturi teisės jos palikti.

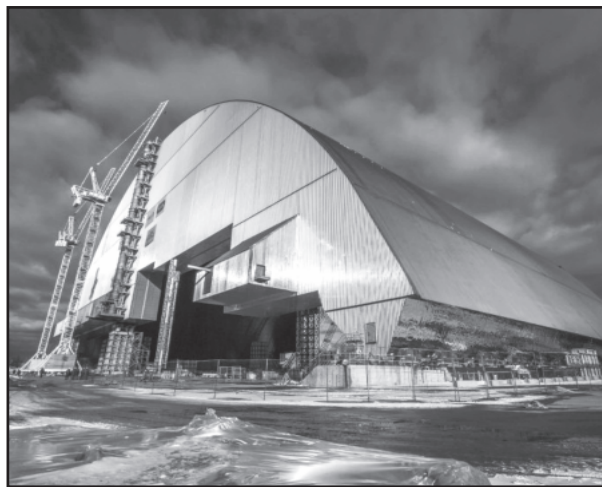
Europos ekonominė erdvė šaliai būtų naudingesnė negu prekybos su ES reguliavimas remiantis Pasaulio prekybos organizacijos taisyklėmis. „Brexit“ šalininkus toks scenarijus nuviltų – Jungtinė Karalystė toliau turėtų mokėti įmokas į ES biudžetą ir negalėtų reguliuoti imigracijos.

Atidengtas Černobylio jėgainės sarkofagas

Kijevas (LRT.lt) – Ukrainoje oficialiai atidengiamas naujas sarkofagas, skirtas apsaugoti prieš tris dešimtmečius sprogusią Černobylio jėgainę. Tiki-masi, kad milžiniška plieno arka sulaikys pažeistame reaktoriuje tebesančią pavojingą radiaciją bent šimtą metų.

Sarkofagas tituluojamas didžiausiu judančiu žmogaus statiniu pasaulyje: skelbiama, kad po juo tilptų Paryžiaus katedra ir du futbolo stadionai. Milžiniška plieno arka primena lėktuvų angarą.

Pastarasis turėjo atlaikyti tris de-

Naujasis sarkofagas turėtų atlaikyti šimtą metų.

15 min.lt nuotr.

šimtmečius, bet pradėjo griūti ir kelti naują tarptautinį pavojų dar nepradėjus statyti naujo.

VERSLO NAUJIENOS

Kaip atpažinti gerą pardavėją?

Pardavėjas, vadybininkas, projekto vadovas – šie žodžiai kiekvienam lietuviui jau puikiai pažįstami. Jei dar esate įmonės vadovas, su šios specialybės žmonėmis tenka susidurti kasdien. Ne paslaptis, kad jie erzina, jiems žinoma, kad jūs nuo pokalbių telefonu ir susitikimų išsisukate ne dėl to, kad esate visą dieną užsiėmęs – lyg užburtas ratas, kuriame viena pusė nepasitiki ar netiki kita.

Išties, jeigu manote, kad kiekvienas pardavėjas vykdo pardavimus ne „su Jumis“, bet „Jums“ – klystate. Šiandieniniame pasaulyje, kuriame viskas reklamuojama ir viskas parduodama – kai kurie pardavėjai/vadybininkai yra vertinami ir patikimi patarėjai, kurie lyg konkurencinio pranašumo šaltiniai – išnagrinėja užduodamus klausimus, pritaiko geriausią sprendimą, jį parduoda už sąžiningą kainą ir tęsi duotus pažadus. Profesionalus pardavėjas sugeba sugalvoti sprendimą, kurio Jūs vienas pats nebūtumėte sugalvojęs. Sugebėjimas dirbti su Jumis, mąstymo stimuliavimas ir pajamomis pagrįstų sprendimų siūlymas, kurių galvojimui Jūs neturite laiko ar lėšų, yra pagrindiniai gerą pardavėją/vadybininką apibūdinantys kriterijai.

Kaip atpažinti gerą pardavėją nuo paprastų? Žemiau išvardinti patarimai padės tai padaryti:

Jis klausinėja, o ne pasakoja istorijas. Paprastas pardavėjas pasakos istorijas apie sprendimus, ir, aišku, nepamirš paminėti savo kompanijos *brando* pranašumo, istorijos ir reputacijos. Būsimas klientas tikriausiai tikės išgirsti tokias istorijas, bet niekada jų įdėmiai nesiklausys. (O kaip elgiatės Jūs?). Pardavėjas susilauks dėmesio tik tada, kai jis susidomės Jūsų problemoms ir įrodys esąs kompetentingas jas išspręsti. Jis uždavinės tokius klausimus, kokių Jums nekilo mintis savęs paklausti. Tikro profesionalo veikla prisideda prie Jūsų ir jo paties žinių plėtojimo. Kaip kitaip pardavėjas gaus informaciją, reikalingą tiksliai diagnozei ir efektyvaus sprendimo kūrimui?

Jis diagnozuoja jūsų problemas. Jei profesionalus pardavėjas imasi siū-

lyti savo „sprendimą“ prieš tiksliai suprasdamas tikrą Jūsų situaciją, reikia būti atsargiam. Profesionalus pardavėjas *niekada* netvirtins, jog supranta arba, kad Jūs suprantate realias ir sudėtingas savo problemas. Vietoj to, tarsi geras psichiatras, jis metodiškai klausinės, kol atskleis problemas ir sieks padidinti Jūsų sąmoningumą. Kai jūs abu suvoksite problemą, suprasite visus problemos niuansus, tik tada jis bus pasirengęs pateikti rekomendacijas. Diagnostė yra sudėtingas darbas, atimantis laiko. Patikimas pardavėjas įrodys, jog jis sugeba su tuo susidoroti.

Jis neskubins, leis laiką kontroliuoti Jums. Jei pardavėjas tikrai pasirengęs Jus aptarnauti, jis neskubins, nenaudos spaudimo ir nemani-puliuos Jumis. Jis nenori sukurti nepasitikėjimo ar konfrontacinės atmosferos, todėl jis leis Jums išsiaiškinti, suprasti poveikį ir „vadovauti“ problemai prieš pradėdamas aptarti sprendimo galimybes. Tai siek tiek užtruks. Jei bendraujate atvirai ir jaučiatės jaukiai – tai reiškia, jog pardavėjas yra profesionalas. Tokia būseną – vienintelis kelias abipusiškai naudingai veiklai.

Jis padės jums apskaičiuoti problemos kaštus. Nepakanka pasakyti: „Jūs turite problemą, aš ją išspręsiu, tačiau už jos sprendimą teks sumokėti“. Reikėtų sakyti: „Mes turime nustatyti, kiek tai jums kainuoja ir pagaltvoti, ar verta ieškoti sprendimo“. Neaiškumas – raudona vėliava. Jei pardavėjas nesiryzta pasakyti tikrosios kainos, jis arba a) nežino kainos (ar tiesiog tingi ją sužinoti), arba b) jis bijo, kad kaina bus per maža, kad būtų pateisintas pasiūlytas sprendimas. Antra priežastis labiausiai tikėtina. Galbūt jūsų problema nėra tokia svarbi, kad tai pateisintų išlaidas ir pardavėjas tai pasakys bei gerbs tolimesnį Jūsų pasirinkimą. Tikrai geras profesionalus pardavėjas yra vertas tiek pinigų, kiek jis sveria. Jis bus pardavėjas, konsultantas ir strateginis partneris viename asmenyje. Tik profesionalus pardavėjas suteiks Jums konkurencinį pranašumą. Užuoť nenoriai derėjęsi su priešininku, Jūs formuosite partnerystę, pagrįstą abipusiu pasitikėjimu ir pagarba.

Paruošta pagal užsienio spaudą Visasverslas.lt

„Samsung“ galvoja apie pokyčius kompanijoje

Pietų Korėjos elektronikos milžinė „Samsung“ svarstanti galimybę padalinti verslą į dvi atskiras kompanijas, nes bendrovė susilaukia augančio spaudimo keisti savo valdymą.

Apie galimus pokyčius kalbama, bendrovei siekiant atsigausti po nesėkmės, susijusios su naujų telefonų „Galaxy Note 7“ atšaukimo visame pasaulyje dėl sprogstančių baterijų.

Pranešime sakoma, kad „Samsung“ svarstys galimybę padalinti kompaniją į holdingo ir gamybos padalinius. Išanalizuoti tokią galimybę kompanijai prireiks mažiausiai šešių mėnesių.

„Samsung“ gamina išmaniuosius telefonus, televizorius, puslaidininkius, monitorius ir kitas elektronikos prekes.

BNS

Lietuvės sukurta alternatyva „Uber“ ir „Tesla“

Sėkmingi dalijimosi ekonomikos pavyzdžiai Jungtinėje Karalystėje, Oxforde išikūrusią Agnė Milukaitę įkvėpė sukurti dviračių nuomos platformą internete. „Cycle.land“ („Dviračių žemė“ – liet.) pavadintas projektas prasidėjo Oxforde ir jau plečiasi į Londoną, Cambridge, Bristolį, Brightoną ir Edinburgą. Taip pat dviračių entuziastai platforma gali naudotis ir kitose šalyse.

„Cycle.land“ ikūrėja iš Lietuvos išvyko būdama septyniolikos – iš pradžių į JAV, kur baigė vidurinę mokyklą Connecticute, o vėliau studijavo Floridoje. Tačiau mergina magistro laipsnį nusprendė įgyti Jungtinėje Karalystėje, Oxforde, kur net 17 procentų miesto gyventojų kasdien į darbą važiuoja dviračiais.

„Visur, kur aš nuvykdavau, nusi-

pirkdavau dviratį: iš pradžių Connecticute, paskui Floridoje, tada – Seattle, tada – Oxforde. Kažkaip visą laiką prisirišu prie dviračio, jis beveik tampa tavo kūno dalis“, – atvirauja platformos „Cycle.land“ ikūrėja Agnė Milukaitė.

„Cycle.land“ dalijimosi dviračiais paslauga turėtų tapti alternatyva automobilių technologijų pasiūlytoms inovacijoms, tokioms kaip „Drivy“, „Uber“ ir „Tesla“. Agnė tikina, kad jos platforma ne tik gelbsti neilgam laikui į naują vietą atvykusiems ir išlaidauti dviračiui nenorintiems žmonėms, bet ir skatina bendravimą. Tiesa, jei naujų pažinčių nesinori, dviračio nuomotojai su klientais gali ir nesimatyti.

Giedrė Baltrušytė, LRT TV naujienų tarnyba, LRT.lt

Žvejų ir ruonių konfliktą švelnins ES parama

Lietuvos verslinė žvejyba kasmet patiria nemažų nuostolių dėl jūrų žinduolių ir paukščių padarytos žalos. Šią problemą padeda spręsti Europos Sąjungos (ES) parama. Žvejai, norėdami gauti kompensaciją už patiriamą žalą gali teikti paraiškas programai „Jūrų biologinės įvairovės apsauga ir atkūrimas – kompensavimo sistemos už jūrų žinduolių ir paukščių daromą žalą sužvejojamiems laimikiams”.

Pastaruoju metu priekrantės žvejams didžiausią galvos skausmą kelia Baltijos jūroje sparčiai gausėjanti ruonių populiacija. Daugelį metų pilkieji ruoniai buvo reti Lietuvos pakrantės

lankytojai, tačiau dabar jie čia sutinkami vis dažniau. Šiuo metu Baltijos jūroje priskaičiuojama apie 30 tūkst. ruonių. „Daugiausia žalos jie pridaro Šventosios regione. Ir tai natūralu, nes ten sukoncentruota priekrantės žvejyba. Sudraskydami tinklus, sugadindami, ištraukdami arba išbaidydami nuo tinklų žuvis ruoniai pridaro daug ekonominės žalos vietiniams žvejams”, – sako gamtininkas R. Staponkus.

Šia programa siekiama užtikrinti priekrantės ir atviros jūros žvejybos tvarumą.

Mano vyriausybė

Gintaro gavybą Kaliningrado srityje didins beveik dvigubai

Gintaro gavyba Kaliningrado srityje kitamet turėtų išaugti 43 proc. iki 450 tonų, pranešė Kaliningrado gintaro kombinatas – vienintelė regione pramoninės gintaro gavybos įmonė, valdoma valstybės korporacijos „Rostech”.

Šiomet planuojama iškasti 315 tonų šio mineralo – 2 tonomis daugiau nei pernai.

Įmonės pranešime pažymima, jog šiais metais buvo iškasta 14 daugiau kaip kilogramą sveriančių gintaro luitų, iš kurių didžiausio svoris – 2,7 kilogramo.

Kaliningrado srityje numatyta statyti 50 mln. JAV dolerių kainuosiančią naują gintaro gavybos ir ap-

Rusija plečia gintaro kasybą.

Albatrosas.lt nuotr.

dirbimo gamyklą, kuri bus pajėgi per metus išgauti 500 tonų mineralo.

Nedidelėje teritorijoje Jantarny gyvenvietės apylinkėse Rusijos anklave prie Baltijos jūros glūdi apie 95 proc. pasaulinių gintaro išteklių.

BNS

JAV pradeda tiesioginius skrydžius į Havaną

Jungtinės Valstijos ir Kuba sustiprino tarpusavio oro transporto ryšius, pirmą kartą per daugiau kaip 50 metų pradėjusios tiesioginius skrydžius į Havaną.

Lapkričio 28-ąją „American Airlines” orlaivis į pirmąjį skrydį į Kubos sostinę iš Miami pakilo 7 val. 30 min. vietos laiku. Po pusantros valandos iš New Yorko į Havaną išskrido „JetBlue Airways” orlaivis.

Nuo 1979 metų iki dar visai neseniai iš JAV į Kubą ir atgal buvo galima skristi tik užsakomaisiais reisais.

Tiesioginiai komerciniai skrydžiai – iš kelių JAV oro uostų į devynis Kubos miestus, daugiausia turistinius arba esančius netoli turistų traukos centrų, – buvo pradėti rugpjūčio 31 dieną.

Dabar kasdien vykdoma po 110 skrydžių iš JAV į Kubą, įskaitant 20 skrydžių į Havaną.

Pernai liepą Jungtinės Valstijos ir Kuba, artimos kaimynės ir ilgametės priešininkės, atkūrė diplomatinius santykius, kurie buvo nutraukti pusę amžiaus.

JAV ir Kuba vėl atidarė savo ambasadas sostinėse ir šiuo metu bando spręsti likusius politinius nesutarius, nors ekonominės sankcijos Kubai išlieka.

Washingtonas tebedraudžia amerikiečiams lankytis Kuboje kaip turistams, tačiau keliauti į salą leidžiama 12 kitų kategorijų, įskaitant kultūrinius ir švietimo mainus.

BNS

Euro ir kitų valiutų santykiai (2016 metų lapkričio 30 d.)

- 1 USD (JAV doleris) – 0,94 €
- 1 AUD (Australijos doleris) – 0,70 €
- 1 CAD (Kanados doleris) – 0,70 €
- 1 GBP (Didžiosios Britanijos svaras sterlingų) – 1,18 €
- 1 NZD (Naujosios Zelandijos doleris) – 0,67 €

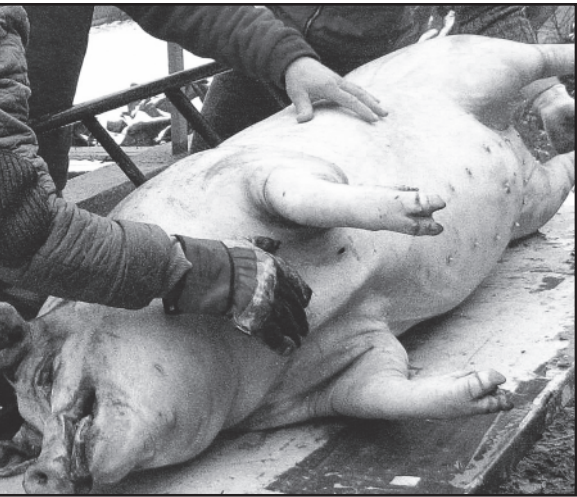
ADVENTAS – tylus ir paslaptingas laukimas

Atkelta iš 3 psl.

Pavakariais visi lenktyniaudami skubėdavo namo, manydami, kad darbai geriau seksis, jei parvyksi anksčiau už savo kaimynus.

Laukdami saulės sugrįžimo, žmonės atlikdavo įvairias apeigas. Joms būdavo skirta nemažai dainų. Buvo populiariu žaisti įvairius žaidimus: „Akla vis-tą“, „Žiedo dalijimą“, „Voverėlę“.

Iš didesnių darbų valstiečiams gruodį būdavo likęs linamynis; na, dar ir meitėlių reikėdavę paskersti. Skerstuvėms svarbu parinkti tinkamą metą. Geriausias – mėnulio pilnatis arba priešpilis. Sakoma, kad tuomet verdama mėsa pučiasi, būna minkšta ir skani, o ne laiku paskerstos kiaulės mėsa susitraukia kaip naginė. Jei darbas atliekamas penktadienį, tuomet mėsa gerai laikysis, nes ir kirmėlėms pasninkas. Iš kiaulės kasos išvaizdos galima spėti, kokia bus žiema: jei kasos pradžia stora – pirmoji žiemos pusė bus rūsti.

Kiaulės skerdimas paliekamas Advento laikui.

Po pagalve – kelnės

Ribojant darbus, atsirasdavo daugiau laiko stebėti gamtos reiškinius ir spėti būsimą derlių. Jei daug sniego – bus geras vasarojus, saulėtos dienos – geras daržovių derlius. Jei per Adventą šalta, bus karšta vasara ir stipri perkūnija. Dažni atodėriai reiškė grūdingas rugių varpas.

Daug reikšmės skirta šv. Andriejaus nakties sapnams. Kad jie išsipildytų, reikėjo imtis tam tikrų priemonių, pavyzdžiui, visą vakarą su niekuo nesikalbėti, sukalbėti rožančių, po galva pasidėti vyriškas kelnės, po lova pasikisti dubenį vandens ir rankšluostį.

Apie Adventą pasakojantis profesorius etnologas Libertas Klimka aiškina, kad žmogus manydavo, esą piktosios žiemos jėgos nužudo augmeniją ir įkalina saulę. Tad reikėjo maginių veiksmų – apeigomis sukurti Visatą iš naujo, ir laikas vėl pradės tekėti, vėl sugrįš saulutė ir suvešės augmenija.

Advento paprotys vakarieniauti ant stalo padėjus vainikėlį, kuriame uždegama žvakė. Po savaitės turėtų degti dvi, dar po kitos – trys žvakės, keturios liepsnelės – štai ir šv. Kalėdos!

Advento vakarai – tai kaimo žmonių pabuvimai kartu, per kuriuos dirbami nesunkūs ir neskubūs darbai: verpiama, plėšomos plunksnos, taisomi pakinktai... Ypač tam laikui pritinka megzti tinklus – bus „laimūs“, nes susideda iš kryžiukų.

Bedirbant būdavo giedamos Advento giesmės. Dzūkuose papročiai leisdavo ir padainuoti; čia išliko labai senoviskų advento dainų, kuriose galbūt glūdi netgi akmens amžiaus laikotarpio atmintis. Joms būdingi priedainiai su žodžiais „leliumai“, „aleliumaloda“, „leliumoj“, „aleliuma rūta“. Ir dainose sakoma, kad pasaulį sukūrė trys kibirkštelės, iškritusios iš stebuklingo kriaušės medžio, o saulę ant savo devyniašakių ragų atneš elnias. Bevakarodamas jaunimas ir žaidimų pažaisdavo, ratelius eidavo; tik viskas santūriau, lėčiau, labiau primindavo apeigas, o ne linksmybes.

Nauja – tik tuščioje vietoje

Gruodis – ir šventinių turgų metas. Įdomių būta Advento turgų šiaurinėje Lietuvos dalyje. Jie vykdavo kas savaitę ir buvo vadinami taip: „šeška-

Lankomi kaimynai ir giminaičiai – bet tik šviesiu paros laiku.

turgis“, „skaistaturgis“, „saldaturgis“. Pirmajame prekiauta šiltais drabužiais, kailinukais, mezginiais (pirštinėmis ir šalikais), žodžiu, viskuo, kas gina nuo žiemos speigų. Iš kur toks keistas prekymečio pavadinimas? Mat samdiniai, parėję kalėdinių atostogų, nenusitverdami rimto darbo, gaudydavo šeškus: ir užsiėmimas, ir šiokia tokia nauda Kai-liukus parduodavo – pinigėlis švenčių linksmybėms. Skaistaturgis – dovanų mugė. Bernas savo mieliasiajai pirkdavo skarelę, karolius, kaspinus, o sau – kepurę, žiebtuvėlį, „cigarnyčią“, lenktinį peiliuką. Juolab kad metų uždarbis kišene plešia! Paskutinysis turgus prieš didžiąsias šventes – saldusis. Čia buvo galima rasti visko, ko dar reiks šventiniam stalui, tarkime, Kūčioms – medaus, spanguolių, aguonų, džiovintų grybų. Ir kalėdinę žąsį ar pusę kiaulės galvos...

Pamario ir Šilutės krašto papročių žinovė etnologė Valerija Jankūnaitė pasakojo, kad šiuo laiku reikia išsivalyti namus – ne dulkes nušluostyti, bet išsikuopti, išnešti viską, kas nereikalinga: įvairias ant spintų sukrautas dėžutes, vaikų išaugtus ar nebereikalingus drabužius, sutvarkyti rašomųjų stalų stalčius. „Jeigu tu atlaisvinsi tuščią vietą, tai į tą vietą ateis daug naujų ir gerų dalykų, bet jei ta vieta bus užimta, nieko nauja negausi“, – sakė etnologė.

Per Adventą katalikai susilaiko nuo triukšmingų linksmybių, nešvenčia švenčių, nerengia vestuvių, bet protestantai su džiaugsminga viltimi laukia artėjančių Kalėdų.

Įpusėjus gruodžiui, galima pastebėti, kad tekėdama saulė jau beveik nustojo slinkti į pietryčius. O

Vyrai nepagailėdavo pinigų nusipirkti sau kepurę.

nuo Šviesos dienos, šv. Liucijos (gruodžio 13 d.), vakarai nebetrumpėja. Dabar porai savaičių ji tarsi stabtelės horizonte, paskui prasidės jos kelionė atgalios. Taip sulauksime žiemos saulėgrįžos, tai yra gruodžio 22-oji.

Advento pabaiga – Kūčių vakaras.

Parengė **Vitalius Zaikauskas**

Naudotasi wikipedia.org, ausra.pl, samogit.lt, „Šilutės naujienos“, 15 min.lt, Delfi, „Lietuvos žinios“ ir kiti šaltiniai.

LITUANISTINĖ MOKYKLA “SAULĖTAS KRANTAS” KVIEČIA!

Šv. Kalėdos su Lietuvos estrados žvaigžde – Steponu Januška!
Gruodžio 25 d., 5:00 – 10:00 val. vakaro

Elegant Affairs at Garden plaza
7111 W Commercial Blvd, Fort Lauderdale, FL 33319

Vakaraų ves dainininkas Romualdas Zableckas ir Loreta Rodgers .
Jūsų lauks 3 patiekalų vakariėnė, “cash” baras.
Kalėdų senelis ir dar daug kitų staigmenų.

Aprangos kodas: raudona detalė.
Rezervacija ir bilietų išpirkimas iki gruodžio 10 d.
tel+954 993-4364
Kaina: \$75 - suaugusiems, \$35 - vaikams nuo 2 metų

Korėjiečio akiratyje

Rokas Zubovas

dr. San-ky Kim

lietuviška daina

Šį penktadienį, gruodžio 2 d., 7 val. v. Balzeko lietuvių kultūros muziejuje vyks koncertas-paskaita. Joje dalyvaus Texas Christian University dėstytojas dr. San-ky Kim ir pianistas, Vytauto Didžiojo unversiteto dėstytojas Rokas Zubovas. Dr. San-ky Kim pristatys savo sudarytą ir redaguotą leidinį „Anthology of Lithuanian Art Songs“. Jame – 24 lietuvių dainos su angliškais vertimais ir trumpa kompozitorių biografija. Koncerto išvakarėse – trumpas Roko Zubovo pokalbis su dr. San-ky Kim.

– Mielas San-ky, studijuodamas ir koncertuodamas apkeliavote pasaulį. Kaip sušiomėjote Lietuva?

– Koncertinėse kelionėse sutikau daug menininkų iš visų pasaulio kampelių. Mano kolegoms pasaulis yra mažas ir vis mažėja. Koncertuoti Europoje pradėjau kartu su mielais draugais iš Lietuvos. Taipogi turiu lietuvių kilmės amerikiečių draugų rytinėje Pensylvanijoje ir New Yorke. Deja, jie nekalba lietuviškai, nors giriasi cepelinais ir šaltibarščiais.

– Kokį įspūdį Jums padarė pirmą kartą išgirsta lietuviška muzika?

– Mano pirmoji pažintis su lietuviška muzika buvo per chorinius veikalus – daugiausia tai buvo liaudies dainų aranžuotės, kurios man pasirodė kerinčiai žavingos. Tada susipažinau su Čiurlionio veikalais fortepijonui ir orkestrui – labai impresionistiniai, naujoviška harmonijos kalba. Vokalinę muziką atradau vėliau.

– Atvykdamas į Vytauto Didžiojo universitetą Kaune dėstyti ir pradėti savo tyrimą, kiek buvote susipažinęs su lietuviška muzika, kultūra, su Lietuvos žmonėmis?

– Mokėjau pasakyti „ačiū“ ir „malonu susipažinti“, bet ne daug daugiau.

– Ar žinojote, ko tikėtis iš lietuviškų dainų tyrinėjimo?

– Ne. Neradau žinių anglų kalba. Ketinau išnaudoti kūrybinius metus įsigilinti į lietuviškas dainas. Neįsivaizdavau, kokį brangų lobį atrasiu.

– Ar darbas su lietuviškais tekstais sukėlė problemų? Ar dainų žodžiai buvo svarbi Jūsų tyrinėjimo dalis?

– Aš esu įsitikinęs, kad tekstas nulemia dainų muzikinę kompoziciją. Net bežodinis dainavimas remiasi jausmų potekste. Lietuvių kalba man buvo iššūkis, bet ne problema. Manau, kad reikia kantrybės ir ištvermės.

– Kurie lietuviškų dainų istorijos lai-

kotarpiai labiausiai Jus domina?

– Tarpukario metai Kaune. Kalba jaunatviška, gyva, rezonuojanti. Kompozitoriai atsiliepė į naujai atrastą tautinę tapatybę su pagarba ir pasidžiavimu.

– Ar žinojote, kad šiuo metu nėra lietuviškų dainų antologijos ir kad Jūsų tyrinėjimo darbas bus pradinis bandymas šioje srityje?

– Neradau jokios antologijos, bent anglų kalba. Tai nutariau tą mintį stumtelėti, su viltimi, kad ji pradės riedėti.

– Kaip parinkote dainas antologijai? Ar buvo sunku tai daryti?

– Aš norėjau apsiriboti originaliais kūrniais, kurie naudoja originalius lietuviškus tekstus. Norėjau išlaikyti lengvą ir sudėtingų muzikinių fonų pusiausvyrą. Mano pagrindinis tikslas ir buvo pateikti repertuarą, kurį būtų galima atlikti akademinėje aplinkoje. Tuo būdu atkrito daugelis labai gražių liaudies dainų aranžuotėlių ir kompozicijų, kurių tekstai nelietuviški. Be to, atkrito avangardiniai netoniniai veikalai. Norėjau iškelti kūrinius, kuriuos sukūrė išėiviai kompozitoriai. Jie, nors buvo priversti Lietuvą palikti, vis vien naudojo lietuviškus tekstus ir puoselėjo lietuvišką tradiciją. Taip pat norėjau įtraukti tuos kompozitorius, kurie išliko Lietuvoje sovietiniais laikais ir stengėsi išlaikyti lietuvišką kultūrą. Norėjau iškelti ir moteris kompozitorės bei poetes. Buvo nelengvas darbas. Tikiuosi, kad kituose tomuose bus galima labiau orientotis į dabartinių laikų kūrinius.

– Po metus trukusios darbo patirties Kaune kokie prisiminimai geriausi, o ko neminėsite geruoju?

– Draugystė, muzikos atlikimas, gamtos grožio pajautimas. Neigiamų prisiminimų neturiu... Išskyrus patirtus biurokratinius sunkumus, kai norėjau gauti darbo vizą. Bet tai labiau ne Lietuvos, o visų Šengeno šalių problema.

– Tikimės sulaukti antologijos 2017 metais. Kokias viltis puoselėjate ryšium su jos pasirodymu?

– Tikiuosi, jog mano lietuviai studentai ir draugai džiaugsis, kad platesnis klausytojų ratas pasaulyje galės išgirsti gražaus muzikinio paveldo veikale. Mano studentams šis gražus repertuaras taps prieinamas. Tai paskatins daugiau lietuviškos muzikos ir kultūros tyrinėjimų.

Vertė
Rimas Černius

CHIRURGAI

PETRAS V. KISIELIUS, MD, FACS
INKSTŲ, PŪSLĖS, PROSTATOS
GYDYMAS BEI CHIRURGIJA
Center for Health
1200 S. York, Elmhurst, IL 60126
Tel. 331-221-9004

VIDAUS LIGOS

EDMUNDAS VIŽINAS, M.D., S.C.
VIDAUS LIGŲ GYDYTOJAS
Kalbame lietuviškai
6918 W. Archer Ave. St. 5 ir 6
Chicago, IL 60638
Tel. 773-229-9965
Valandos susitarus

DANTŲ GYDYTOJAI

DR. JOVITA KERELIS
DANTŲ GYDYTOJA
9525 S. 79 th Ave., Hickory Hills, IL
Tel. 708-598-8101

EUGENE C. DECKER, DDS, P.C.
DANTŲ GYDYTOJAS
Lietuviams sutvarkys dantis už prieinamą kainą
Susitarimui kalbėti angliškai arba lietuviškai
4647 W 103 St, Oak Lawn, IL
Tel. 708-422-8260

SKAUSMO GYDYMAS

DR. RENATA VARIAKOJYTĖ
SKAUSMO GYDYMO SPECIALISTĖ
7600 W. College Drive
Palos Heights, IL 60463
Tel. 708-361-5550
Nugaros, kaklo, galvos, sąnarių bei kitų
skausmų gydymas

AKIŲ LIGOS

ARAS ŽLIOBA, M.D.
AKIŲ LIGOS – CHIRURGIJA
219 N. Hammes Avenue
Joliet, IL 60435
Tel. 815-741-3220

SIŪLO DARBĄ

Balzeko lietuvių kultūros muziejui
reikalingi:
bibliotekininkas(ė) ir žurnalistas (ė),
rašantis anglų kalba.
Reziومه siųsti
info@balzekasmuseum.org

ADVOKATAI

Advokatas
GINTARAS P. ČEPĖNAS
6436 S. Pulaski Rd.,
Chicago, IL 60629
Tel. 773-582-4500
Valandos susitarus

Remkime Draugo fondą

Nuo 1992 metų Draugo fondas padeda išlaikyti mūsų lietuvišką, katalikišką „Draugo“ laikraštį. Prisiminkite Draugo fondą savo testamente. Keletas stambesnių palikimų užtikrins „Draugo“ laikraščio gyvavimą daugelį metų!

DRAUGO FONDAS

4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629 • tel: 773-585-9500
www.draugofondas.org

<http://draugokalendarius.org>

ĮVAIRŪS

■ Moteris ieško žmonių priežiūros darbo su gyvenimu. Didelė darbo patirtis, minimali anglų kalba, nevairuoja. Gali pakeisti savaitgaliais. **Tel. 773-940-5264.**

■ Vyras ieško pagyvenusių žmonių priežiūros darbo su gyvenimu. Gali pakeisti, išleisti atostogų. **Tel. 630-670-0813.**

■ Moteris ieško žmonių priežiūros darbo su grįžimu namo, gali prižiūrėti ir vaikus, gali pakeitimai. **Tel. 331-245-5378.**

■ Moteris ieško žmonių priežiūros darbo su gyvenimu rusų ar lietuvių šeimoje. Didelė patirtis. Gali pakeisti bet kurią savaitės dieną. Siūlyti įvairius variantus. **Tel. 773-640-3559.**

■ Vyras ieško žmonių priežiūros darbo pakeitimų penktadieniais, šeštadieniais, sekmadieniais. Legalūs dokumentai, vairuoja, patirtis, rekomendacijos. **Tel. 708-465-6854.**

■ Vyresnio amžiaus moteris, legali, turinti patirties, buitinė anglų kalba, nevairuoja, ieš-

ko žmonių priežiūros darbo su gyvenimu. Galimi pastovūs pakeitimai. **Tel. 630-827-3000.**

■ Moteris, turinti 20 metų ligonių slaugos darbo patirtį, ieško darbo su gyvenimu. Siūlyti įvairius variantus. **Tel. 630-280-1347.**

■ Moteris ieško žmonių priežiūros darbo kelias dienas per savaitę ar savaitgaliais. Siūlyti įvairius variantus. **Tel. 773-712-5906.**

■ Moteris ieško žmonių priežiūros darbo su gyvenimu. Kalba angliškai, nevairuoja. **Tel. 872-218-0098.**

■ Medikė ieško pagyvenusių žmonių priežiūros darbo su gyvenimu. Patirtis, rekomendacijos. **Tel. 312-834-8718.**

■ Moteris ieško senelių priežiūros darbo su gyvenimu ar su grįžimu. Ilgametė patirtis. **Tel. 708-299-6417.**

SKELBIMAI •
773-585-9500

SVEIKATA

Ar dantų balinimas nekenkia?

JUMS RŪPI

Redakcija gavo keletą laiškų su prašymu paaiškinti, ar dantų balinimas nekenkia dantis. Balti ir sveiki dantys suteikia pasitikėjimą savimi, patraukia aplinkinių dėmesį ir palengvina bendravimą. Deja, nedaugelis gali pasigirti natūraliai baltais dantis, kitiems gražios šypsenos tenka siekti cheminio dantų balinimo pagalba.

Kokia dantų balinimo procedūros istorija, ką reikia žinoti prieš ruošiantis balinti dantis, kam nederėtų balinti dantis, kaip atliekama balinimas, ir ar tai yra saugu – į šiuos klausimus atsako **gyd. Ona Radzevičienė**.

Dantų balinimo procedūros istorija

Dantų balinimas yra kosmetinė procedūra, atkurianti natūralią danties spalvą arba suteikianti keliais tonais šviesesnį atspalvį. Ši procedūra buvo žinoma dar senovės romėnams, kurie balindavo dantis ožkų pieno ir žmogaus šlapimo mišiniu. Senovės egiptiečiai dantų balinimui naudojo pemzos miltelius, sutrintus kiaušinių lukštus ir vyno actą. Viduramžiais balti dantys tapo aukšto socialinio statuso išraiška, todėl dauguma turtingųjų ir aristokratų šviesindavo juos nušlifudami metalinėmis dildėmis ir tepdami azoto rūgštimi. Toks balinimo būdas buvo itin kenksmingas, nes nors dantys išbaldavo, bet negrįžtamai pakenkdavo dantų emalę, todėl laikui bėgant buvo jo atsisakyta. Daugiau kaip prieš 100 metų dantų balinimui pradėta naudoti vandenilio peroksida. Tą pasiūlė amerikiečių odontologas Westlake 1895 metais. Šiai dienai net 92 proc. Amerikos gyventojų balinasi dantis. Šiuolaikinė medicina atlieka dantų valymus ir balinimus naudojant pieštukus, juosteles, skysčius, lazerį, halogenines lempas.

Ką reikia žinoti ruošiantis dantų balinimo procedūrai?

Prieš atliekant dantų balinimą būtina gydytojo odontologo konsultacija. Jos metu ne tik nustatoma dantų spalvos pakitimo priežastis, bet ir patikslinama, ar konkrečiai klinikinei situacijai tinka dantų balinimas, o gal būtų tinkamesnės kitos odontologinės procedūros.

Konsultacijos metu gydytojas odontologas įvertina jūsų šypseną – ar ji atitinka estetiškos šypsenos kriterijus, kiek dantų matosi šypsantis, ar neturite estetinių dantenų defektų (dantenų linijos netolygumas, šypsantis matosi daug dantenų). Išbalinus dantis tokie defektai gali tapti labiau pastebimi, todėl patraukliai šypsenai sukurti gali prireikti papildomų dantenų korekcijos procedūrų.

Kam dantų balinti nereikėtų?

*Klinikiniais tyrimais nėra įrodytas dantų balinimo saugumas nėščioms ir maitinančioms moterims, todėl nėštumo metu balinimas nerekomenduojamas. Taip pat nerekomenduojama balinti dantų asmenims, neturintiems 18 metų.

*Balinti dantis nepatariama, jei

dantenos dengia per daug danties paviršiaus. Šiuo atveju išbalinti dantys atrodys trumpi, ir tai tik labiau išryškins šypsenos nestandartiškumą.

*Kai kuriais atvejais periodontologinės (audinių, supančių dantį, gydymas) arba endodontinės (danties šaknies kanalų gydymas) procedūros gali būti reikalingesnės nei dantų balinimas. Tokiems atvejams taip pat priskiriamos dantų traumos, dėl kurių dantis gali būti tamsesnis, nepriklausomai nuo to, ar pulpa išliko gyvybinga, ar ne. Nepatartina balinti dantis, jei buvo gydyti danties šaknies kanalai, ir dantys nuo to yra patamsėję. Tokiais atvejais siūlomas vidinis dantų balinimas.

*Balinti dantis negalima, jei esate jautrus vandenilio peroksidui, jei turite jautrius dantis.

Dantų balinimas namuose

Balinančios dantų pastos

Paprasčiausiai balinti dantis galima pradėti natūraliais būdais. Vienas iš būdų yra valyti dantis balinančiomis dantų pastomis. Kai kurių pastų sudėtyje yra cheminės medžiagos, kurios gali ne tik nuvalyti dėmes, bet ir pabalinti (nors ir labai nežymiai) dantų emalę.

Balinančios juostelės bei geliai

Balinantys geliai yra skaidrios spalvos, pagaminti vandenilio peroksido pagrindu. Mažu šepetėliu jie uždedami tiesiai ant danties. Naudojant gelius reikia laikytis nurodymų, kaip juos naudoti. Nežymūs rezultatai gali būti pastebimi po kelių dienų, bet galutinis rezultatas stebimas po 4 mėnesių. Balinančios juostelės yra dedamos 14 dienų, po 30 min. 2 kartus per dieną.

Balinantys skysčiai, skirti burnos skalavimui

Iš naujausių balinimo produktų šiuo metu siūlomi balinantys skysčiai. Kaip ir daugelis burnos skalavimui skirtų skysčių, jie atgaivina kvėpavimą, sumažina apnašus ir apsaugo nuo dantenų ligų. Tačiau jie ir balina dantis, nes jų sudėtyje yra vandenilio peroksidas. Gamintojai teigia, kad balinantį efektą galima pastebėti po 12 savaičių. Siūloma skalauti 2 kartus dienoje, po 60 sekundžių prieš dantų valymą šepetėliu.

Dantų balinimas kapomis

Vienas iš būdų balinti dantis yra balinimas kapomis. Pirmo apsilankymo pas dantistą metu yra nuimami

dantų antspaudai, pagal kuriuos gaminamos individualios kapos, į kurias dedama balinamoji medžiaga – 10–22 proc. karbamido peroksidas. Karbamido peroksidas yra silpna vandenilio peroksido forma. Šiuo būdu dantis balinama namuose, tačiau balinimo procedūra trunka 10–14 dienų. Kapos su pripildytu karbamido peroksidu uždedamos ant dantų ir laikoma nuo 3 iki 8 val. Procedūros metu peroksidui veikiant dantų emalį yra suardomos baltyminės jungtys ir pašalinamos paviršinės bei vidinės dantų dėmės. Paviršinės dėmės paprastai atsiranda dėl spalvotų produktų vartojimo, o vidinės – dėl kai kurių vaistų vartojimo (ypač dantų emalį pakenkdavo tetraciklino preparatų vartojimas), senėjimo, traumų bei kitų priežasčių.

Dantų balinimas gydymo įstaigose (lazeriu ir halogeninėmis lempomis)

Dantų balinimas lazeriu – tai maksimaliai greitas balinimo būdas, kadangi procedūros metu naudojamas gelis su didesnės koncentracijos vandenilio peroksidu, o balinimo gelis būna tik 20–30 min. ant danties. Lazeris pagreitina cheminę reakciją, sustiprina balinamąjį gelio poveikį ir sutrumpina danties šviesėjimo laiką. Visa procedūra trunka apie 1 val. Balinimas lazerio pagalba – efektyvus būdas, bet gana brangus. Vidutiniškai tai kainuoja apie 1 000 dol. Kartais yra taikoma halogeninė lempa kartu su žemo lygio lazerio terapija.

Dantys išlaiko baltumą iki 6 mėn., po to procedūrą tenka kartoti, nors kartais baltumas išsilaiko iki metų ir ilgiau. Po lazerio procedūros siūloma vengti kavos, arbatos, raudono vyno, ni-

kotino, valyti dantis balinančia dantų pasta. Be to, labai svarbu bent 2 kartus metuose atlikti profesionalią burnos higieną.

Ar saugu balinti dantis?

Dantų balinimas yra saugi procedūra ir ypatingų komplikacijų bei pašalinių reiškinių nesukelia. Norint išvengti žalingo poveikio dantis ir burnos ertmei, reikalinga profesionali gydytojo odontologo konsultacija. Tik atidžiai įvertinę burnos ertmės, dantų, dantenų būklę, nustatę dantų spalvos pokyčių priežastį, įsitikinę, kad nėra balinimo kontraindikacijų, gydytojai gali kiekvienam asmeniui individualiai parinkti tinkamiausią dantų balinimo planą. Balinant dantis namuose būtina griežtai laikytis nurodymų. Išbalinus dantis lazeriu per pirmąsias 24 val. po procedūros gali pasireikšti dantų jautrumas, kuris paprastai praeina per kelias dienas. Dantų jautrumo mažinimui siūloma vartoti jautrumą mažinančias dantų pastas. Procedūros metu dantenos yra apsaugomos specialia žele, tačiau kai kurie asmenys gali jausti dantenų ir minkštųjų audinių dirginimą, kuris taip pat greitai praeina.

Nepamirškite, kad balinant dantis reikalingas saikas ir griežtas gydytojo nurodymų laikymasis. Per dažnas dantų balinimo procedūrų kartojimas tiek namuose, tiek odontologinėje klinikoje, o taip pat didelės koncentracijos baliklio naudojimas gali būti žalingas danties emaliui bei dantenoms.

Paruošta remiantis:
www.WebMD, www.colgate.com, www.ada.org,

Vitas J. Sirgėdas, gyvenantis **Novi, MI**, pratęsė metinę „Draugo“ prenumeratą ir paaugojo 50 dol. Nuoširdus ačiū, kad remiate lietuvišką spausdintą žodį.

Patricia A. Kamar, gyvenanti **Palos Heights, IL**, kartu su metinės „Draugo“ prenumeratos mokesčiu atsiuntė 50 dol. Padėka už išsaugotą lietuviško žodžio skambėjimą.

Dr. Birutė S. Petrulis, gyvenanti **Daytona Beach, FL**, kartu su metinės „Draugo“ prenumeratos mokesčiu atsiuntė 50 dol. Nuoširdžiai dėkojame, kad remiate lietuvišką spausdintą žodį.

George Bobelis, gyvenantis **Glastonbury, CT**, pratęsė metinę „Draugo“ prenumeratą ir paaugojo 50 dol. Jūsų parama dar ilgam išsaugos gimtąją kalbą išėivijoje.

MANO VIRTUVĖ

Pajvairinkime
Advento valgį

Menkė su rozmarinu
ir kaparėliais

Reikės:
4 menkės (ar kitos baltos žuvies) file
1 nedidelio indelio kaparėlių
1 citrinos
8–10 rozmarino šakelių
3–4 šaukštų alyvuogių aliejaus
10–12 grūdelių juodųjų pipirų
jūros druskos

Pipirų grūdelius, žiupsnį druskos, saują rozmarinų lapelių sugrūsti trintuvėje. Įpilti alyvuogių aliejų, išmaišyti. Šiame padaže apvolioti žuvį.

Į kepimo indą sudėti rozmarino šakeles, ant jų dėti paruoštą žuvį, pabarstyti kaparėliais.

Orkaitę įkaitinti iki 200 C (390 F).

Kišti paruoštą žuvį į orkaitę ir kepti 5 minutes. Ištraukti, apdėti žuvį plonomis citrinų riekutėmis ir kepti dar 20 minučių.

Salierų uogienė

Reikės:
1/2 puodelio apelsinų sulčių
1/2 puodelio ananasų sulčių
2 šaukštų cukraus
1 šaukšto sviesto
2 šaukštų alyvuogių aliejaus
1 saliero gumbo

Salierą nulupti, supjaustyti kubeliais. Į puodą suberti salierą, cukrų, įdėti sviestą, įpilti aliejų. Truputį pašil-

dyti apelsinų ir ananasų sultis ir taip pat užpilti ant saliero kubelių. Virti ant mažos ugnies, kartais pamaišant, kol masė gražiai sutirštės ir taps tokia, kaip paprastai verdant uogienę.

Labai skanu su bulviniais blynais!

Iki kito karto
– jūsų Indrė

Tapkite
DRAUGO
skaitytojais

NAUJIEMS PRENUMERATORIAMS

metams – 120 dol. pusmečiui – 65 dol.
internetinė (pdf) metams – 115 dol. 3 mėn. – 30 dol.

Siunčiu _____ dol.
Vardas, pavardė _____
Adresas: _____
Miestas _____ valstija _____ zip _____

Čekį siųskite:
DRAUGAS,
4545 W. 63rd. St.,
Chicago, IL 60629

Tel. 773-585-9500 www.draugas.org

A † A
ELOISE J. YERKES
KAUFMAN

Mirė 2016 m. lapkričio 26 d.
Gimė 1921 m. birželio 21 d., St. Marie, IL.

Gyveno Evergreen Park, IL.

Nuliūdę liko: duktė Susan Sadofsky su vyru Don; sūnus Michael su žmona Mary; duktė Mary Yerkes su Denice Brandt; duktė Sally; duktė JoAnn Jordan su vyru Brian ir duktė Jill Schweitzer su vyru David; 17 anūkų ir 7 proanūkai.

A. a. Eloise buvo žmona a. a. John „Jack“ Yerkes, duktė a. a. Albert ir Cecilia Kaufman, sesuo 12 seserų ir brolių.

Velionė bus pašarvota penktadienį, gruodžio 2 d. nuo 3 val. p. iki 9 val. vakaro Kosary laidojimo namuose, 9837 S. Kedzie Ave., Evergreen Park, IL 60805.

Laidotuvės įvyks šeštadienį, gruodžio 3 d. 9:15 val. ryto iš Kosary laidojimo namų a. a. Eloise bus palydėta į Šv. Bernadette bažnyčią, Evergreen Park, kurioje 10 val. r. bus aukojamos šv. Mišios. Po šv. Mišių velionė bus palaidota Šv. Kazimiero kapinėse.

Vietoje gėlių prašom aukoti Šv. Bernadette bažnyčiai arba Švč. M. Marijos Gimimo bažnyčiai.

Nuoširdžiai kviečiame visus artimuosius, draugus ir pažįstamus dalyvauti laidotuvėse.

Nuliūdusi šeima

Laidot. direkt. Donald M. Petkus, tel. 800-994-7600
arba www.petkusfuneralhomes.com

ATLANTIC
Express Corp.

SIUNTINIAI Į
VISĄ EUROPA

Ukraina, Baltarusija,
Moldova, Rusija

Greičiausi
pristatymo terminai

Kiekviena dėžė nemokamai
apdrausta \$100

Siūlome automobilių
gabavimą į visas pasaulio
šalis, automobilių pirkimą
iš visų JAV aukcionų,
asmens turto
perkraustymą

Asmeninės siuntos
708-907-3000

Siuntinių paėmimas iš namų
630-774-2136

Sekite savo siuntas:
AtlanticExpressCorp.com/tracking

Centrinio ofiso adresas
8801 S. 78TH AVE, BRIDGEVIEW, IL 60455

Šiuo metu jau surinkinėjame
siuntas kalėdoms!

Siuntinių Priėmimo Vietos

Atlantic Express Centrinis Ofisas
8801 S. 78th Ave. Bridgeview, IL 60455
Tel: 708-907-3000

Rūta
6551 South Cass Ave Westmont, IL 60559
Tel: 630-964-7882

Florist Queen
1520 Pebblewood Lane Naperville, IL 60563
Tel: 630-450-2014

Eurus Deli
22 W. 535 Butterfield Rd., Glen Ellyn, IL 60137
Tel: 630-469-4290

Biomed
360 Townline Rd. Mundelein, IL 60060
Tel: 847-566-6676

Always with Flowers (Royal Petal Inc.)
1138 B S. State St., Lemont, IL 60439
Tel: 630-257-0339

Excel Insurance
5150 W. Belmont Ave #4, Chicago, IL 60641
Tel: 773-777-4700

Romanian American Network
6201 W. Howard St. 83 Niles, IL 60714
Tel: 847-897-6710

Granitex
704 N. Larch Ave. Elmhurst, IL 60126
Tel: 630-888-1838

Atlantic Express Chicago
2715 W. 71 St. Chicago, IL 60629
Tel: 773-476-2655

Real Exteriors
3740 N. 25th Ave. Suite D Schiller Park, IL 60176
Tel: 847-671-1155

Lithuanian Plaza
9921 S. Roberts Rd., Palos Hills, IL 60465
Tel: 708-599-9866

Galos Caves
6501 N. Irving Park Rd. Chicago, IL 60634
Tel: 773-283-7701

Kunigaikščių Užėja
6312 S. Harlem Ave, Summit, IL 60501
Tel: 708-594-5622

Biomed 2
4548 N. Harlem Ave. Harwood Heights, IL 60706
Tel: 773-656-2430

Kalya
338 S. Rohlwing Rd. Palatine, IL 60074
Tel: 847-776-7766

Continental USA
2207 W Chicago Ave, Chicago, IL 60622
Tel: 773-489-9770

Seimo narių delegacija atvyksta į JAV

Atkelta iš 1 psl.

Prieš susitikimus Washingtone delegacija apsilankys PLC Lemonte ir Jaunimo centre Čikagoje. Tiesa, šiuose susitikimuose nedalyvaus Seimo narė R. Juknevičienė, nes ji tomis dienomis bus užimta Washingtone vykstančioje NATO parlamentinėje asamblėjoje.

Seimo narys, buvęs ambasadorius JAV Ž. Pavilionis sakė, kad tikisi ma-

lonių susitikimų Čikagoje. Jis ne tik nori asmeniškai padėkoti už paramą rinkimuose į Seimą, tačiau ir su visa delegacija aptarti, ką jie, kaip Seimo nariai, galėtų per šią ketverių metų kadenciją nuveikti išeivijai ir su „išei-vija“.

Lietuvos Seimo delegacija Čika-goje viešės gruodžio 3–4 dienomis, su-sitikimai Washingtone vyks gruodžio 5–7 dienomis.

„Draugo“ info

PAS MUS IR APLINK MUS

■ **Šv. Mergelės Marijos Nekalto Prasidėjimo** bažnyčioje (2745 W. 44th St., Chicago, IL), šį sekmadienį, gruodžio 4 dieną, 10 val. r. švęsime antrąjį Advento sekmadienį. Eucharistijos šventimą atnašaus kun. Gediminas Keršys. Po šv. Mišių galėsite įsigyti pašventintų kalėdaičių savo kūčių stalui. Maloniai kviečiame visus dalyvauti.

■ **Čikagos Jaunimo centro tradicinė vakarienė** vyks gruodžio 4 d., sekmadienį, 2 val. p. p. Tėvų jėzuitų koplyčioje bus aukojamos šv. Mišios už gyvus ir mirusius centro jėzuitus bei rėmėjus. Jose giedos Dalia Gedvilienė. 3 val. p. p. Jaunimo centro didžiojoje salėje vyks akademinė ir meninė programos, bus loterija. Meninę programą atliks solistė Genovaitė Bigenytė, jai akompanuos Loretta Meištinkienė. Pietus patieks Algio ir Vandos Morkūnų vadovaujami kulinariai. Stalus ar atskiras vietas užsisakyti skambinant Neringai Aleksonis tel. 773-507-8692 arba Mildai Šatienai tel. 708-447-4501. Maloniai kviečiame ir laukiame visų. Dalyvaus naujojo Seimo atstovai.

■ **Gruodžio 4 d., sekmadienį, 1 val. p. p.** Lietuvių dailės muziejaus salėje (14911 127th St., Lemont, IL 60439) vyks pianistų Sonatos bei Roko Zubovų koncertas „Prancūziški žaidimai“. Bilietus galima užsisakyti siunčiant žinutę tel. 630-291-0097.

■ **Pal. Jurgio Matulaičio misijos choro XXI** kalėdinis koncertas vyks sekmadienį, gruodžio 11 d., 12:30 val. p. p. Adresas: 14911 127th St., Lemont, IL 60439.

■ **Gruodžio 11 d., sekmadienį, 1:30 val. p. p.** Seton Catholic School Gym (165 Rhinecliff Drive, Rochester, NY 14618) Edvardo Gervicko lituanistinė mokykla, Rochester lietuvių draugija, Lietuvių Bendruomenė ir Šv. Jurgio parapija visus kviečia prisijungti prie šventės „Eglutė ir Kūčios“. Daugiau informacijos el. paštu regina_juodeikiene@yahoo.com arba paskambinus tel. 585-364-6554 (R. Juodeikiene).

■ **Švč. Mergelės Marijos Gimimo parapija** (Marquette Park) maloniai kviečia sekmadienį, gruodžio 18 dieną po 11 valandos ryto šv. Mišių jungtis prie bendro parapijos kūčių stalo. Muzikinę programą atliks solistė Agnė Giedraitytė. Kaina 25 dol. Vietas užsisakyti tel. 773-776-4600 (Audra).

■ **JAV LB Lemonto apylinkės valdyba** nuoširdžiai kviečia visus į popietę su poete Egle Juodvalke, kuri vyks sekmadienį, gruodžio 18 d., 12:30 val. p. p. Pasaulio lietuvių centre, Lemonte. Pabendrausime, pasivaišinsime ir pasiklausysime įdomaus pasakojimo.

Lietuvos ambasada Washington kviečia į susitikimą su Lietuvos parlamentarų grupe, atvykstančia darbo vizito:

Seimo pirmininko pavaduotoju Gediminu Kirkilu, Nacionalinio saugumo ir gynybos komiteto nare Rasa Juknevičiene, Seimo užsienio reikalų komiteto nariais Mindaugu Puidoku, Emanueliu Zingeriu ir Žygimantu Pavilioniu.

Susitikimas vyks **gruodžio 5 dieną 6:30 val. v. Lietuvos ambasadoje** (2622 16th Street NW, Washington, DC 20009, USA)

Susitikimo formatas – interaktyvi diskusija, tad dalyviai turės galimybę užduoti jiems rūpimų klausimų. Po susitikimo bus galima pabendrauti neformalioje aplinkoje prie vyno taurės.

Kviečiame registruotis iki gruodžio 4 dienos el. paštu: rsvp.us@urm.lt

Artėja didžiosios metų šventės. Kad ir kaip norėtumėsi, ne su visais brangiais žmonėmis pavyks per jas susitikti. Tačiau toliau gyvenančius savo artimuosius, bičiulius, pažįstamus ir kolegas šv. Kalėdų ar Naujųjų metų proga galite pasveikinti per „Draugą“. Tai jiems ištis bus maloni staigmena!

Sveikinimo tekstą ir 25 dol. čekį siųskite „Draugo“ administracijai adresu: 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629. Tel. pasiteirauti: 773-585-9500.

Pyragaičius puošė: Indrė Jeskė, Lina Žliobienė, Daiva Macijauskienė, Rasa McCarthy, Dalia Narienė, Daiva Kisieliene, Elzytė Lietuvninkienė, Lina Viržintaitė-Jameikienė. Nuotraukoje trūksta Žibutės Prancevičienės ir Dainos Siliūnienės.

Šį savaitgalį Lemonte, Pasaulio lietuvių centre vyksiančioje Kalėdinėje mugėje kviečiame apsilankyti prie „Saulutės“ prekystalio. Čia surinkti pinigai už parduotus kepinius bus skirti paremti Lietuvoje vargingai gyvenančius vaikus ir studentus. Mugei kūčiukus ir pyragaičius bei meduolinius grybukus kepė moterys savanorės, tarp jų – Adelė Lietuvninkienė bei Vida Maleiškienė.

Indrės Tijūnėlienės nuotr.

www.draugas.org

Namams pirkti paskolos duodamos mažais mėnesiniais įmokėjimais ir prieinamais nuošimčiais. Kreipkitės į **Mutual Federal Bank**, 2212 West Cermak Road. Tel. (773) 847-7747

Advokatas VYTENIS LIETUVNINKAS
4536 W. 63 Street
Chicago, IL 60629
(Skersai gatvės nuo „Draugo“)
Tel. 773-284-0100

Skaitykite „Draugą“ greičiau!
www.draugas.org

EGLUTĖS ĮŽIEBIMO ŠVENTĖ

GRUODŽIO 2 D. 7 v.v. PLC pokylių salėje

KALĖDINĖ MUGĖ

DOVANĖLĖS • MENAS
MAISTAS • GĖRIMAI • MUZIKA

GRUODŽIO 3 D.
9 v.r. - 4 v.p.p.

GRUODŽIO 4 D.
10 v.r. - 3 v.p.p.

14911 127TH ST. LEMONT

LITHUANIAN WORLD CENTER
PASAULIO LIETUVIŲ CENTRAS